

มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เรียนรู้อะไรก็ได้... 华 侨 崇 圣 大 学 Huachiew Chalermprakiet University

รายงานวิจัย

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
ปีการศึกษา 2565

CHARACTERISTICS OF GRADUATES
ACCORDING TO THAI QUALIFICATIONS
FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION
(TQF: HED) AND SPECIAL
CHARACTERISTICS, BACHELOR OF
SOCIAL WORK PROGRAM,
ACADEMIC YEAR 2022

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

รายงานวิจัย

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

ปีการศึกษา 2565

Characteristics of Graduates According to Thai Qualifications Framework
for Higher Education (TQF: HEd) and Special Characteristics, Bachelor of
Social Work Program, Academic Year 2022

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2565

จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตุลาคม 2566

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยประจำปีการศึกษา 2565
จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ
คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2565

1. คุณลักษณะของบัณฑิต
2. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
4. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต
5. สังคมสงเคราะห์

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2566

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เลขที่ 18/18 ถนนเทพรัตน กม.18 ต.บางโฉลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

โทร 02-713-8114, 02-312-6300

คำนำ

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอผลการติดตามภาวะการทำงานภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 และคุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆจนสำเร็จ ล่วงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย อาจารย์และบุคลากร รวมทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ดร.ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์

ตุลาคม 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2565 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2564 จำนวน 43 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำนวน 35 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.28 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86.8) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 39.5) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 39.5) จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 50.0) สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 71.1) เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนคือ มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 65.8) สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ปี (ร้อยละ 92.1) บัณฑิตรุ่นนี้ได้เกรดเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.92

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 92.1) ไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 89.5) ประมาณครึ่งหนึ่งมีความต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 50.0) โดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 33.3)

ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน (ร้อยละ 44.7) ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 71.1) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 62.9) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 54.5) ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 62.9) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ

32.2) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 51.4) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 68.6) มีความพึงพอใจงานในระดับมาก (ร้อยละ 54.3) ส่วนเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจกับงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 40) และขาดความมั่นคง (ร้อยละ 40.00) ได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 45.7)

การสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่เคยสมัครสอบ (ร้อยละ 78.9) และมีเพียงร้อยละ 2.6 ที่ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

ผลการประเมินตนเองของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.05$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.21$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.05$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ผลการประเมินด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต พบว่า อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยคุณลักษณะย่อยที่ได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.36$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.34$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.31$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.26$) และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.21$)

2. ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.2) ตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.8) อยู่ในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.6) เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 84.6) และมีระยะเวลาร่วมงานกับบัณฑิต 3-5 เดือน (ร้อยละ 65.4)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนคุณลักษณะที่เหลือมีความพึงพอใจในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.08$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

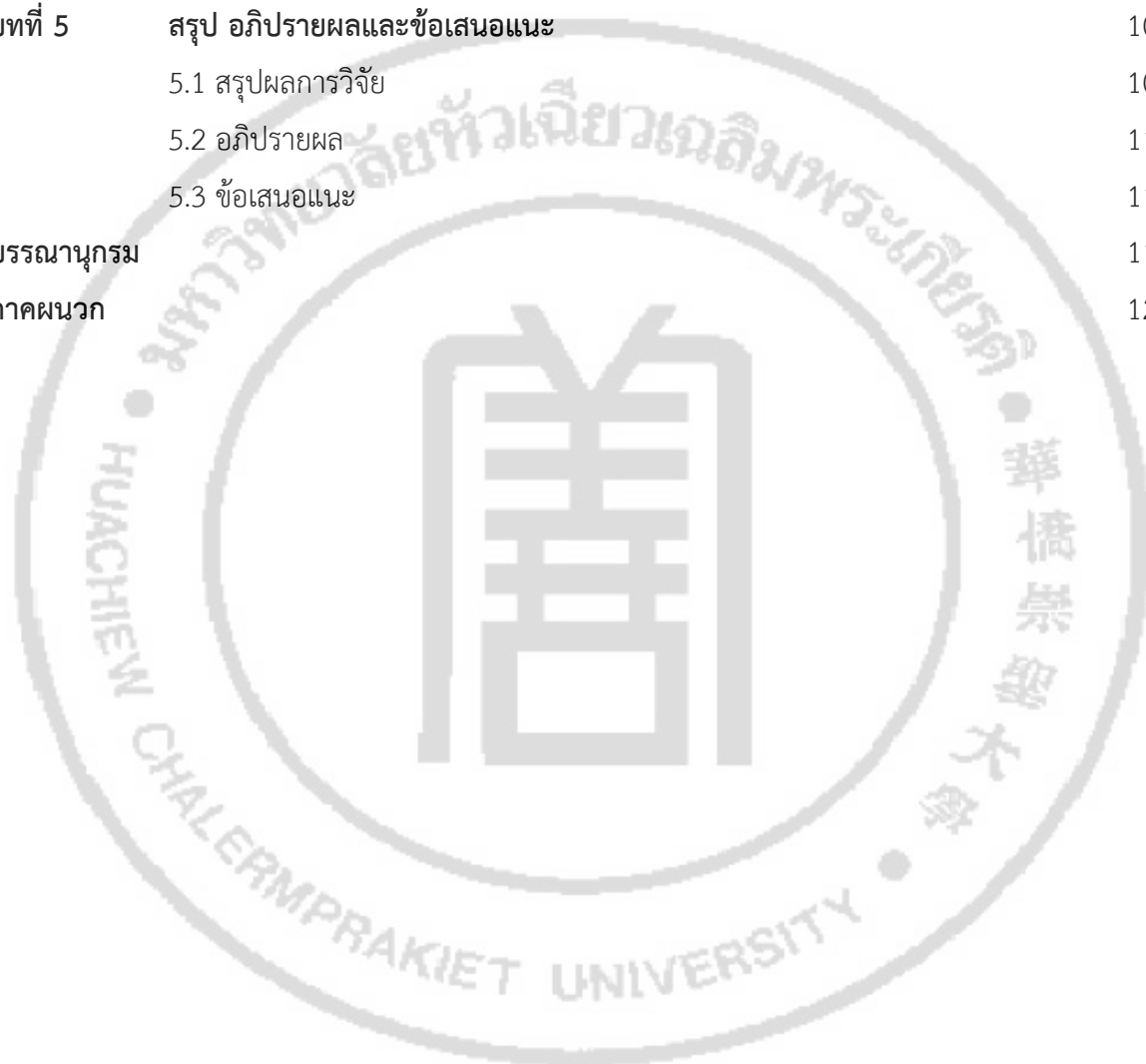
ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.58$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนคุณลักษณะที่มีความพึงพอใจในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.19$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

สารบัญ

		หน้า
	คำนำ	(ก)
	บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(ข)
	สารบัญ	(จ)
	สารบัญตาราง	(ช)
	สารบัญแผนภูมิ	(ฎ)
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์	3
	1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2	การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
	2.1 แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570	6
	2.2 ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา	9
	2.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	11
	2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	17
	2.5 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์	24
	2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
	2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	45
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	46
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	46
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
	3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	55
	3.5 การเสนอผลการวิจัย	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการศึกษา	56
4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต	57
4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม	89
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	
บทที่ 5	
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	107
5.1 สรุปผลการวิจัย	107
5.2 อภิปรายผล	110
5.3 ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	123

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	แสดงจำนวนสถาบันอุดมศึกษาในกำกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	7
ตารางที่ 2.2	แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต ปีการศึกษา 2536-2564 จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	23
ตารางที่ 2.3	แสดงจำนวนสมาชิกสามัญและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556-2566	38
ตารางที่ 4.1	แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	57
ตารางที่ 4.2	แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต	62
ตารางที่ 4.3	แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิต	63
ตารางที่ 4.4	แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต	65
ตารางที่ 4.5	แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ	67
ตารางที่ 4.6	แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน	71
ตารางที่ 4.7	แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	72
ตารางที่ 4.8	แสดงการสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	73
ตารางที่ 4.9	ผลการประเมินคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)	76
ตารางที่ 4.10	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	77
ตารางที่ 4.11	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้	78
ตารางที่ 4.12	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา	79
ตารางที่ 4.13	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	80
ตารางที่ 4.14	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	81
ตารางที่ 4.15	คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	82
ตารางที่ 4.16	ผลการประเมินคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.17	คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งและสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	85
ตารางที่ 4.18	จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	86
ตารางที่ 4.19	สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	87
ตารางที่ 4.20	ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในทัศนะของบัณฑิต	88
ตารางที่ 4.21	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในทัศนะของบัณฑิต	88
ตารางที่ 4.22	ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนในทัศนะของบัณฑิต	89
ตารางที่ 4.23	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน	90
ตารางที่ 4.24	แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง	91
ตารางที่ 4.25	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	93
ตารางที่ 4.26	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	94
ตารางที่ 4.27	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ความรู้	96
ตารางที่ 4.28	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ทักษะทางปัญญา	97
ตารางที่ 4.29	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	98
ตารางที่ 4.30	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	100
ตารางที่ 4.31	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	101
ตารางที่ 4.32	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.33 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	103
ตารางที่ 4.34 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของ ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	104
ตารางที่ 4.35 สิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต	105
ตารางที่ 4.36 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	106

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า	
แผนภูมิที่ 4.1	แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต	62
แผนภูมิที่ 4.2	แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิต	64
แผนภูมิที่ 4.3	แสดงการเปลี่ยนงานของบัณฑิต	65
แผนภูมิที่ 4.4	แสดงประเภทหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน	69
แผนภูมิที่ 4.5	แสดงหน่วยงานราชการที่บัณฑิตทำงาน	69
แผนภูมิที่ 4.6	แสดงที่ตั้งหน่วยงานของบัณฑิต	70
แผนภูมิที่ 4.7	แสดงที่ตั้งหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล	70
แผนภูมิที่ 4.8	แสดงลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต	71
แผนภูมิที่ 4.9	แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน	72
แผนภูมิที่ 4.10	แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	73
แผนภูมิที่ 4.11	แสดงการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	74
แผนภูมิที่ 4.12	แสดงความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้	93

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การจัดการอุดมศึกษาของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่ (1) พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญตามสาขาวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนถนัด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ (2) พัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะที่จำเป็น เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อรองรับสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ร่วมกันแก้ปัญหาสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (3) ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนด้านการศึกษา และต้องเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล และการศึกษาตลอดชีวิต (มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา เพื่อให้เกิดผลเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) โดยให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ. 3-7 ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบัน รวมทั้งให้แต่ละหลักสูตรกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิให้เหมาะสมกับบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา โดยได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2533 นับมาจนถึงปัจจุบันรวมเป็นเวลา 33

ปี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพียงแห่งเดียวที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ใช้บริการมีการพัฒนาศักยภาพ เข้าถึงและได้รับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการ ตามมาตรฐาน รวมทั้งทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 10)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยหัว เฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ ถึงพร้อมด้วย คุณธรรม 6 ประการ (ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ และกตัญญู) เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และ ใส่ใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งมีบุคลิกภาพและมาตรฐานเป็นที่ ต้องการของสังคมและวิชาชีพ ทั้งระดับประเทศและความต้องการระดับนานาชาติ (คณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 8)

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน ทั้งสิ้น 43 คน ได้ศึกษาในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จาก การศึกษาในห้องเรียน การศึกษาดูงาน และทักษะจากประสบการณ์การเรียนรู้จริงในการฝึก ภาควิชาปฏิบัติในหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ซึ่งมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) หรือ มคอ.2 ระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคม สงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คือ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงาน

ร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 56)

ดังนั้นเพื่อให้ได้ทราบถึงคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร และผลผลิตที่เกิดขึ้นคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลคุณภาพของบัณฑิต โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานองค์กรต่างๆและบัณฑิตที่เป็นผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสังคมทั่วไป รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและหน่วยงานองค์กรต่างๆต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ และการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวน 43 คน
2. ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างในหน่วยงานที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน จำนวน 35 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต โดยเก็บข้อมูลหลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 1 ปี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลภาวะการมีทำงาน การศึกษาต่อ และคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
2. ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรและการประกันคุณภาพในระดับคณะวิชา

1.5 นิยามศัพท์

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2564 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง สิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะประจำตัวของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง หมายถึง หัวหน้างานของบัณฑิต ในหน่วยงานหรือองค์กรที่บัณฑิตทำงานอยู่

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในทำงานระหว่างการศึกษา

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะที่หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตคาดหวังเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ มีความรู้และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570
- 2.2 ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา
- 2.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 2.5 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570

การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงเป็นภารกิจหลักของการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษา ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีทิศทางและจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ออกไปเป็นกำลังแรงงานระดับสูงของประเทศ ที่มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้โดยมีทิศทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญคือ การสร้างคนที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม รวมทั้งมีทักษะและความสามารถแห่งอนาคตที่จำเป็นต่อการยกระดับเทคโนโลยีไทยไปสู่ยุคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เพื่อเป็นการตอบโจทย์ความต้องการสร้างทรัพยากรบุคลากรที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาประเทศ

“การอุดมศึกษา” เป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง (มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562) ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาในกำกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทั้งสิ้น 155 แห่ง แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 26 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 72 แห่ง มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 56 แห่ง และสถาบันวิทยาลัยชุมชน 1 สถาบัน (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2564: 34)

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนสถาบันอุดมศึกษาในกำกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประเภทสถาบันอุดมศึกษา	จำนวน (แห่ง/สถาบัน)
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	26
มหาวิทยาลัยเอกชน	72
มหาวิทยาลัยของรัฐ	56
สถาบันวิทยาลัยชุมชน	1

2.1.1 เจตนารมณ์ของแผน

แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการดำเนินการตามพันธกิจ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นอกจากนี้ยุทธศาสตร์และแนวทางที่กำหนดในแผนนั้น สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั้งเอกชนและนอกสังกัดของกระทรวง สามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการดำเนินการตามพันธกิจเพื่อให้ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งคำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” ที่ใช้ในเอกสารแผนนี้ หมายรวมถึง สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในสังกัดทั้งรัฐและเอกชน รวมถึงนอกสังกัดของกระทรวงที่ให้การศึกษาเพื่อพัฒนาระดับมัธยมศึกษา

เจตนารมณ์ของแผน มีดังต่อไปนี้ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2564: 54)

1. อุดมศึกษาไทยนำการพัฒนา เปิดโอกาสการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพคนไทยในศตวรรษที่ 21 ให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. อุดมศึกษาไทยเป็นแหล่งความรู้และศาสตร์ต่างๆที่ทันสมัย นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
3. อุดมศึกษาไทยบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของศาสตร์และวิชาการ รวมถึงการเรียนรู้ที่จะบูรณาการข้ามศาสตร์
4. อุดมศึกษาไทยพัฒนาคุณภาพสู่สากล เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.1.2 ยุทธศาสตร์ของแผน

แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 กำหนดยุทธศาสตร์หลัก 3 ด้าน คือ การพัฒนาศักยภาพคน การส่งเสริมระบบนิเวศวิจัย และการจัดระบบอุดมศึกษาใหม่ เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตของอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลยุทธ์และช่วงเวลาของการขับเคลื่อนแผน ดังต่อไปนี้ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2564: 61-84)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building)

โดยมีเป้าหมายคือ กำลังคนมีคุณภาพและปริมาณ รองรับการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก

จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก กระแสโลกาภิวัตน์ และนโยบายประเทศไทย 4.0 อุดมศึกษาจึงต้องผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนให้สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณค่า โดยบัณฑิตและกำลังคนดังกล่าวต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีองค์ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่สอดคล้องกับเป้าหมายและสามารถตอบโจทย์ที่ทำนายของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building)

โดยมีเป้าหมายคือ งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

จากสภาวะการติดกับดักรายได้ปานกลางของประเทศ และความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้อุดมศึกษาสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ วิจัย นวัตกรรม และประยุกต์ให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นประโยชน์ตั้งแต่ระดับชุมชนและระดับชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation)

โดยมีเป้าหมายคือ สถาบันอุดมศึกษามีสมรรถนะตรงตามอัตลักษณ์/จุดแข็ง เพื่อให้เกิดคุณภาพในระบบอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยจัดการศึกษาขั้นสูงที่เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ต้องปรับตัวและพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำ จึงต้องมีศักยภาพและสมรรถนะตามอัตลักษณ์ จุดแข็งของสถาบัน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและประเทศ

ทั้งนี้การอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย โดยอาศัยพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักในการขับเคลื่อนดังกล่าว

2.2 ประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 23 มาตรา 24 บัญญัติให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา นับเป็นการปฏิรูประบบอุดมศึกษาไทยครั้งสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใหม่ เพื่อยกระดับและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถใช้ศักยภาพและความเข้มแข็งของแต่ละแห่งได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ ตามกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีความถนัดและเชี่ยวชาญ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ออกกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยจัดสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

กลุ่มที่ 2 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ของประเทศในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ

กลุ่มที่ 3 กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาสานกับหลักวิชาการ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ

มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพพระดับสูง หรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2566 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ออกประกาศเรื่อง การกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565-2566 โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 104 แห่ง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก จำนวน 17 แห่ง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม จำนวน 19 แห่ง

กลุ่มที่ 3 กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น จำนวน 48 แห่ง

กลุ่มที่ 4 กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา จำนวน 2 แห่ง

กลุ่มที่ 5 กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ จำนวน 18 แห่ง

2.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.3.1 ความหมาย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ในการเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 2)

2.3.2 วัตถุประสงค์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 3)

1) เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2) เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจน โดยกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3) เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต มีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆกับนานาประเทศได้

4) เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา และเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5) เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจ และความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆที่คาดว่าบัณฑิตจะพึงมี

6) เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7) เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8) เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

2.3.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศไทย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาได้กำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร กลวิธีการสอน การเรียนรู้ของนักศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าผลผลิตของหลักสูตรคือบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

จุดมุ่งเน้นที่สำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษานั้นคือ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา กล่าวคือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้อง และส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1	อนุปริญญา (3 ปี)
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4	ปริญญาโท
ระดับที่ 5	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ระดับที่ 6	ปริญญาเอก

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือเงื่อนไขอื่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นและซับซ้อนยิ่งขึ้น

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ แบ่งสายวิชาเป็น 2 สาย ได้แก่

- (1) สายวิชาการ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์หรือด้านวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก ไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการประกอบอาชีพ
- (2) สายวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และทักษะระดับสูงซึ่งจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ

การเรียนในสายวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่สำคัญทั้งในการทำงาน และการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ส่วนหลักสูตรสายวิชาชีพควรเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การวิจัยและความรู้ทางทฤษฎีในสาขา/สาขาวิชาและสาขา/สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง และพัฒนาความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตามหลักสูตรทั้งสองสายดังกล่าวมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ซึ่งควรสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหาสาระสำคัญและในชื่อปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาในสายวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นในอีกสายวิชาหนึ่งได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจะกำหนดเงื่อนไขบางประการของการเข้าศึกษาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อในระดับนั้นๆ และบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรนั้นๆ คาดหวัง

2. การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษา

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติ อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการ ปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่อง ส่วนตัวและสังคม

(2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการ นำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

(3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความ รับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึง ต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

3. มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Domain of Learning)

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Domain of Learning) คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่ มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการ เรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตร และ แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อ เรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่ง จะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์ นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับที่ 2 ปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้าน

คุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี
เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(2) ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีใน
องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะ
ด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์
ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบ
ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐาน
ใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆด้วยตนเอง
สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดย
คำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ
สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตร
วิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่าง
เหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิก
ของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการ
แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทาง
สถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการ
แก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และ
นำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การ
เขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

จากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ซึ่งต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอย่างกว้างๆ เน้นให้ รู้ลึกในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การพัฒนา นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎีใน สาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็นคุณวุฒิขั้นพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขา ต่างๆที่ใช้ทักษะความชำนาญสูงและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนา ผู้เรียนทั้งคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อด้วย

2.4 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้รับการพัฒนามาจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง โดยมีพัฒนาการ แบ่งเป็น 3 ยุค ดังนี้

พ.ศ. 2485 – 2524 โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว

พ.ศ. 2524 – 2534 จัดตั้งเป็นวิทยาลัยหัวเฉียว

พ.ศ. 2535 ถึงปัจจุบัน ก่อตั้งเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภายใต้ความอุปการะคุณของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก่อกำเนิดขึ้นตามเจตนารมณ์ ของมูลนิธิที่ต้องการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นภารกิจหลักสำคัญ ประการหนึ่งของมูลนิธิฯ โดยได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิทยาลัยหัวเฉียว (ชื่อในขณะนั้น) ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต เมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 นับเป็นสถาบันแห่งที่สองของประเทศไทย ต่อจากคณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์แห่งแรกที่เปิด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 จนถึงปัจจุบัน

วิทยาลัยหัวเฉียวได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเป็น มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2535 มีพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ริมถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร พระราชทาน

นามว่า “มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” รับพระราชทานชื่อเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2535

ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติคือ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง มีคุณธรรม และอุทิศตนรับใช้สังคม (มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2566: ออนไลน์)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากทบวงมหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ. 2536 และในปีพ.ศ. 2540 ได้เปลี่ยนชื่อจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมาจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งแรกและเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

2.4.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ปัจจุบันคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีปรัชญาของหลักสูตรคือ “มุ่งให้บัณฑิตมีความรู้ ทักษะ ทักษะคิดอันดีงาม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ที่ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมเพื่อรับใช้สังคม”

2.4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร สามารถปฏิบัติงานให้ผู้ใช้บริการมีการพัฒนาศักยภาพ เข้าถึงและได้รับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการตามมาตรฐาน รวมทั้งทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ตามที่ระบุไว้ใน มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) ได้แก่ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้บริการ สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.4.4 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 นักศึกษาจะต้องศึกษาและสอบผ่านรายวิชาตามหลักสูตร โดยมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 148 หน่วยกิต ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	148 หน่วยกิต
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
วิชาบังคับ	23 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	2 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	9 หน่วยกิต
วิชาเลือก	7 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 112 หน่วยกิต
2.1) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	16 หน่วยกิต
2.2) วิชาชีพ	72 หน่วยกิต
2.2.1) วิชาบังคับภาคทฤษฎี	50 หน่วยกิต
2.2.2) วิชาบังคับภาคปฏิบัติ	22 หน่วยกิต
2.3) วิชาเฉพาะด้าน	24 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

2.4.5 มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือบัณฑิต มีความสำคัญในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ เนื่องจากบัณฑิตจะต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ และผู้สำเร็จการศึกษาในสาขา/สาขาวิชาหนึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นต่ำของสาขา/สาขานั้นๆ เพื่อให้

ความมั่นใจแก่สังคมได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการทำงานตามสาขา/สาขาวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 26)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองและพลโลก มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

คุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จะเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติการทางวิชาชีพ ดังนี้ (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, 2560: 73-75)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย
6. ยึดหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน
7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน

2. ด้านความรู้

1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และนโยบายสังคม

2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบภาวะแวดล้อม

3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์ เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการทางสังคมสงเคราะห์

4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเท่าทัน

5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม

4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ

5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคมและขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย

2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามโดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ

3. สามารถปรับตัวเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามา บนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา
6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน
2. มีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน
3. สามารถสรุปประเด็นและสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม
4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์
5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา
6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคมหรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้
7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ให้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลาย ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

1. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน
2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ

3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการ ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชนได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม

ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตมีข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตจึงจัดให้ผู้เข้าบัณฑิตได้ประเมินบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ข้างต้นในทุกปีการศึกษา ตลอดจนเก็บข้อมูลติดตามภาวะการทำงานของบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2.4.6 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูลจากตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา นับตั้งแต่เปิดดำเนินการหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ในปีพ.ศ.2533 จนถึงปัจจุบัน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,424 คน

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2536-2564 จำแนกตามปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ปีสำเร็จการศึกษา	รุ่น	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา (คน)	วันพิธีประสาทปริญญาบัตร
2536	สส.บ. 1	48	วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2538
2537	สส.บ. 2	41	วันที่ 20 กรกฎาคม 2538
2538	สส.บ. 3	37	วันที่ 15 สิงหาคม 2539
2539	สส.บ. 4	34	วันที่ 30 มิถุนายน 2540
2540	สส.บ. 5	72	วันที่ 28 มิถุนายน 2541
2541	สส.บ. 6	98	วันที่ 27 มิถุนายน 2542
2542	สส.บ. 7	81	วันที่ 25 มิถุนายน 2543
2543	สส.บ. 8	71	วันที่ 24 มิถุนายน 2544
2544	สส.บ. 9	94	วันที่ 7 กรกฎาคม 2545
2545	สส.บ. 10	120	วันที่ 6 กรกฎาคม 2546
2546	สส.บ. 11	95	วันที่ 28 พฤศจิกายน 2547

ปีที่สำเร็จการศึกษา	รุ่น	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา (คน)	วันพิธีประสาทปริญญาบัตร
2547	สส.บ. 12	125	วันที่ 20 พฤศจิกายน 2548
2548	สส.บ. 13	123	วันที่ 3 ธันวาคม 2549
2549	สส.บ. 14	122	วันที่ 2 ธันวาคม 2550
2550	สส.บ. 15	76	วันที่ 14 ธันวาคม 2551
2551	สส.บ. 16	54	วันที่ 13 ธันวาคม 2552
2552	สส.บ. 17	87	วันที่ 19 ธันวาคม 2553
2553	สส.บ. 18	63	วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2555
2554	สส.บ. 19	105	วันที่ 9 ธันวาคม 2555
2555	สส.บ. 20	87	วันที่ 8 ธันวาคม 2556
2556	สส.บ. 21	110	วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558
2557	สส.บ. 22	101	วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2559
2558	สส.บ. 23	138	วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2560
2559	สส.บ. 24	133	วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2561
2560	สส.บ. 25	69	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562
2561	สส.บ. 26	87	วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563
2562	สส.บ. 27	69	วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565*
2563	สส.บ. 28	41	วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565
2564	สส.บ. 29	43	วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2566
	รวม	2,424	

ที่มา: 1. <https://gradeonline.hcu.ac.th/modules.php?name=ozaki6&file=print1&id=>

2. คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2561 (คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ).

3. คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2562, 2563 (คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2562 และ 2563 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ). เนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) จึงเลื่อนมารับในปี พ.ศ. 2565

4. คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2564 (คณะกรรมการฝ่ายทะเบียนบัณฑิต ปริญญาบัตรและหนังสือที่ระลึก มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ).

2.5 วิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สำหรับคำจำกัดความของ “วิชาชีพสังคมสงเคราะห์” ที่เป็นสากล ได้มีมติจากการประชุมใหญ่ของสมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ (International Federation of Social

Workers: IFSW) และสมาคมสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ (International Association of Schools of Social Work: IASSW) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.2014 ให้ใช้ความหมายดังต่อไปนี้ (International Federation of Social Workers, 2023: online)

สังคมสงเคราะห์ (Social Work) เป็นวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานองค์ความรู้ทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาสังคม การทำงานร่วมกันทางสังคม และการเสริมสร้างศักยภาพและเสรีภาพของผู้คน หลักการสำคัญของงานสังคมสงเคราะห์ได้แก่ ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิมนุษยชน ความรับผิดชอบร่วมกัน และการเคารพในความหลากหลาย โดยใช้องค์ความรู้ทางทฤษฎีสังคมสงเคราะห์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และองค์ความรู้ของพื้นที่เพื่อใช้ในการจัดการแก้ไขและเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของคน

สังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่ามีเอกลักษณ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. องค์ความรู้ (Body of knowledge) นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพได้รับการฝึกฝนและการศึกษาอบรมความรู้ทางทฤษฎีเพื่อเป็นกรอบพื้นฐานและหลักของการปฏิบัติงาน ทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์ประกอบด้วย 2 กลุ่มทฤษฎีได้แก่ กลุ่มทฤษฎีสำหรับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories for social work practice) เป็นกลุ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับคนและสังคม ซึ่งอาศัยความรู้จากศาสตร์สาขาต่างๆ ได้แก่ สังคมวิทยา จิตวิทยา มานุษยวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ เป็นต้น และกลุ่มทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Theories of social work) เป็นกลุ่มองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานรวมทั้งเทคนิควิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

2. ทักษะ (Skill) ทักษะทางสังคมสงเคราะห์ได้รับการถ่ายทอดมาจากการศึกษาอบรมความรู้ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นทักษะและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ

3. ทศนคติ (Attitude) การทำงานของนักสังคมสงเคราะห์ต้องอาศัยทัศนคติและค่านิยมทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

4. การมอบหมายงาน (Job assignment) การทำงานสังคมสงเคราะห์ที่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามสายงาน การมอบหมายงานให้ทำตามความถนัด ความเหมาะสมและความสามารถในงานประเภทนั้นๆ

5. สมาคมวิชาชีพ (Professional association) มีองค์กรสถาบันวิชาชีพซึ่งเป็นตัวแทนของสมาชิกผู้ประกอบการอาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม ส่งเสริมผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐาน และพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

6. จรรยาบรรณ (Code of ethics) เป็นข้อกำหนดที่ตกลงร่วมกัน สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์นำไปยึดถือไว้เป็นบรรทัดฐานในการทำงาน

2.5.1 พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556

พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 24 มกราคม 2556 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 8 ก วันที่ 24 มกราคม 2556)

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้

โดยที่ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นและครอบคลุมหลายด้าน ประกอบกับมีกฎหมายหลายฉบับได้กำหนดหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน โดยเฉพาะผู้ประสบปัญหาในการดำรงชีวิตให้สามารถกระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข สมควรให้มีองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในรูปของสภาวิชาชีพ เพื่อควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีคุณภาพและมาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

นิยามความหมาย

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 บัญญัติคำนิยามไว้ดังนี้

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

วิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หมายความว่า วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่ต้องขึ้นทะเบียน และได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้ และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ใบอนุญาต หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นองค์กรทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐาน จรรยาบรรณ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือหรือบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วยกรรมการ 32 คน แบ่งออกเป็น

- 1) ผู้แทนหน่วยงานราชการที่กำหนด จำนวน 9 คน
- 2) ผู้แทนสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน
- 3) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ระดับปริญญา เลือกกันเอง จำนวน 2 คน
- 4) ผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ เลือกกันเอง จำนวน 4 คน
- 5) สมาชิกสามัญ ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญด้วยกันเอง จำนวน 16 คน

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร และดำเนินกิจการ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนออก ข้อบังคับหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เช่น การเป็นสมาชิก การ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับ อนุญาต การออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ประเภทใบอนุญาต จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

สมาชิกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) สมาชิกสามัญ (2) สมาชิกวิสามัญ (3) สมาชิกสมทบ (4) สมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- 1) อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือปริญญาตรีใน สาขาวิชาอื่นที่สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับรองและผ่านการฝึกอบรม โดยมีประสบการณ์ในการ ทำงานเกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง การให้คำปรึกษา แนะนำ การส่งเสริมและการสนับสนุนเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตามมาตรฐานที่สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์กำหนด
- 3) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- 4) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะ นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- 5) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 6) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในข้อบังคับ

สมาชิกสามัญ มีสิทธิและหน้าที่หลายประการ ที่สำคัญได้แก่ การดำเนินการขอขึ้นทะเบียน และขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตสาขาต่างๆ เป็นต้น

การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 กำหนดลักษณะของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตไว้ในมาตรา 28 และห้ามผู้ใดประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หรือกระทำด้วยวิธีใดๆ ที่แสดงให้เห็นว่าตนมีสิทธิที่จะประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท โดยมีข้อยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) การช่วยเหลือประชาชนตามหน้าที่พลเมืองดี อันเป็นความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หรือสถาบันที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางสังคมสงเคราะห์ของรัฐ หรือสถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทางสังคมสงเคราะห์อื่นภายใต้ความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต
- 3) บุคคลซึ่งหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต
- 4) การประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตของที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2564 (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 34 วันที่ 30 มิถุนายน 2564) เพื่อให้มีมาตรฐานกลางของการจัดบริการสังคมสงเคราะห์ อันเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเสริมพลังอำนาจของบุคคล ครอบครัว กลุ่ม หรือชุมชน รวมถึงเป็นแนวทางการดำรงตนของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานผ่านระบบ หรือกระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จึงกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 29 องค์กรประกอบ โดยสรุปได้ดังนี้

1) มาตรฐานจรรยาบรรณ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึด “หลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” มี 6 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

องค์ประกอบที่ 5 จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

องค์ประกอบที่ 6 จรรยาบรรณต่อสังคม

2) มาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี 6 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สามารถปฏิบัติหน้าที่ในขอบเขตความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย และประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 2 สามารถปฏิบัติงานภายใต้องค์ความรู้ด้านกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 3 สามารถปฏิบัติงานในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ภายใต้การใช้ดุลพินิจทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 4 การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของวิชาชีพทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 5 การทำหน้าที่ในเรื่องการขับเคลื่อนนโยบายทางสังคมที่ส่งผลต่อผู้ใช้บริการ

องค์ประกอบที่ 6 ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภาวะวิกฤต

3) มาตรฐานองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีเป้าหมายของการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 2 เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 3 เข้าใจและตระหนักถึงบริบททางสากล และบริบทแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประชาชน

องค์ประกอบที่ 4 เข้าใจและเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ต่างๆ และสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 5 มีการนำความรู้ด้านการวิจัย และการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 6 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร และปฏิบัติงานได้หลากหลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4) มาตรฐานการสื่อสารทางวิชาชีพ เป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการสื่อสารทางวิชาชีพ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 รูปแบบการสื่อสารที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมการปฏิบัติงานกับกลุ่มคนที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 การสื่อสารเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม

5) มาตรฐานการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ เป็นแนวทางการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบันทึกการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์บนฐานความรู้ ค่านิยม จรรยาบรรณ และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบที่ 2 การบันทึกการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 3 การบันทึกการจัดบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการพิเศษ

องค์ประกอบที่ 4 การบันทึกตามกำหนดเวลา

องค์ประกอบที่ 5 การใช้ประโยชน์จากบันทึกการปฏิบัติงาน

6) มาตรฐานการนิเทศงานเพื่อพัฒนารวิชาชีพ เป็นแนวทางการนิเทศงานที่จะช่วยในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ และเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในการสร้างหลักประกัน ที่จะดำเนินการได้ตามมาตรฐานทางวิชาชีพและให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผู้ให้การนิเทศงาน ผู้รับการนิเทศงาน เข้าใจความสำคัญ บทบาท ความมุ่งหมาย และหน้าที่ของการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนากระบวนการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ 3 สนับสนุนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์

2.5.2 จรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์

สังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ทำงานกับมนุษย์ โดยเฉพาะการทำงานกับบุคคล กลุ่มและชุมชนที่ประสบปัญหาหรือได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่างๆ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ดังนั้นนักสังคมสงเคราะห์จึงควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้ตระหนักและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพไว้เป็นหลักยึดถือประจำตัว

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ซึ่งเป็นองค์กรตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นกรอบระเบียบปฏิบัติให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ใช้ยึดถือในการปฏิบัติงาน การดำรงไว้ซึ่งจริยธรรมหรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นการสะท้อนถึงความรับผิดชอบที่วิชาชีพพึงมีต่อประชาชนที่เป็นผู้รับบริการและต่อสังคมส่วนรวม

สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 136 ตอนพิเศษ 67 ง วันที่ 19 มีนาคม 2562) มีผลใช้บังคับวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตต้องปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ต้องดำรงตนและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายถึง หลักความประพฤติปฏิบัติ ที่อยู่บนฐานของการเคารพสิทธิ ศักดิ์ศรี และความเป็นมนุษย์ เป็นหลักที่ได้รับการยอมรับ เป็นค่านิยมของวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ยึดถือปฏิบัติ อันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน พัฒนาคุณภาพเชิงวิชาชีพ ตลอดจนรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และสถานะของวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

(สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์, 2559: 2-15)

- 1) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ
- 2) เพื่อเป็นมาตรฐานและหลักประกันคุณภาพในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ นำไปสู่ความเชื่อมั่นในระบบบริการ
- 3) เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้ใช้บริการให้เข้าถึงสิทธิและบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- 4) เพื่อกำหนดแบบแผนพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น
- 5) จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด
- 6) จรรยาบรรณต่อสังคม

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ ตระหนักถึงการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีคุณธรรม ประพฤติตนอยู่ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม

1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงประพฤติปฏิบัติตนในกรอบวัฒนธรรม และบริบทที่เหมาะสม ละเว้นความประพฤติที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเองและวิชาชีพ

1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดมั่นในหลักวิชาการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้านสังคมสงเคราะห์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และกระทำในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีความรู้ความสามารถในการจัดการความรู้ เพื่อยกระดับไปสู่งานวิชาการหรืองานวิจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการและความก้าวหน้าในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

2.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการสอนงาน การนิเทศงาน และการศึกษาสังคมสงเคราะห์

3. จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในสิทธิศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างหลากหลาย สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมและรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ และพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน

3.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของปัจเจกบุคคล โดยปราศจากอคติทั้งปวง

3.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงานเพื่อเสริมพลังอำนาจของผู้ใช้บริการ ให้เกิดความเข้มแข็ง เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้พิทักษ์สิทธิของตนเอง กลุ่ม ชุมชน

3.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เชื่อในศักยภาพ เคารพสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใช้บริการ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

3.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาความลับของผู้ใช้บริการ และไม่นำข้อมูลไปสื่อสาร หรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดยไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ใช้บริการและ/หรือผู้เกี่ยวข้อง เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ และการรักษาไว้ซึ่งสวัสดิภาพความปลอดภัยของชีวิต ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง

3.5 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพตลอดกระบวนการให้บริการกับผู้ให้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน

3.6 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงถือเป็นการรับผิดชอบต่อสังคม และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม และชุมชน

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงาน เป็นเครือข่าย และร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริการและวิชาชีพ

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้เกียรติ เคารพในสิทธิ หน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริการ

4.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันและกับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพอื่นๆ ทั้งในและนอกหน่วยงาน

4.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงไม่ส่งเสริม ไม่เพิกเฉย หรือปกป้องการประพฤติผิดของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น เพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ

4.5 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงานและผลงาน

โดยไม่ทำงานและผลงานของผู้อื่นไปแอบอ้างว่าเป็นของตน

5. จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ให้บริการ และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรที่สังกัด

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาองค์กรให้ดำเนินนโยบาย/แนวทางปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความเป็นธรรม ผลประโยชน์สูงสุดและการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้บริการเป็นสำคัญ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงใช้ทรัพยากรขององค์กรด้วยความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นมิตร

5.4 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิขององค์กร

6. จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาและความต้องการทางสังคม และมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในเชิงระบบ นโยบาย มาตรการ และกลไกต่างๆ

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีส่วนร่วมในการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเป็นธรรมทางสังคม และสันติสุขของสังคม

6.3 ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้

การควบคุมจรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ประพฤติผิดจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว หากมีมติว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้มีคำสั่งลงโทษตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 34 แต่ถ้ามีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้สั่งยกคำกล่าวหาขึ้น ทั้งนี้ ผู้ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณมีคำสั่งลงโทษ หรือผู้กล่าวหา อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีคำวินิจฉัยอย่างไร ให้ทำเป็นคำสั่งสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และให้เป็นที่สุด

บทลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตามมาตรา 34 มีดังนี้

- 1) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- 2) ภาคทัณฑ์
- 3) พักใช้ใบอนุญาต โดยกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 2 ปี
- 4) เพิกถอนใบอนุญาต

ห้ามผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต หรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิ ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต ผู้ที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต อาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้น 3 ปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลา 1 ปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

2.5.3 นักสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย

ข้อมูลนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นสมาชิกสามัญของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ในปีพ.ศ. 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,186 คน เป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3,111 คน ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2566 (ตารางที่ 2.3)

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนสมาชิกสามัญและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พ.ศ.2556-2566

ข้อมูลสมาชิก	ปี พ.ศ.							
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2565 ¹	2566 ²
สมาชิกสามัญ	931	1,330	1,698	2,175	2,808	2,907	4,043	4,186
สมาชิกสามัญที่ได้ ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ	684	724	940	1,096	2,035	2,125	3,061	3,111

ที่มา: สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และคณะ, 2561. หน้า 20. (ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2561)

¹ ฝ่ายทะเบียนและสมาชิก สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (ข้อมูลเดือน กรกฎาคม 2565)

² ฝ่ายทะเบียนและสมาชิก สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2566)

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557: 73-77) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2557 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.5) ระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 45.8) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 50.6) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 63.5) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 49.4) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 38.8)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (\bar{X} = 4.01) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.29) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =

4.29) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2558: 84-94) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2558 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 88.6) ระยะเวลาในการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 52.0) ในระยะเวลา 1 ปีไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 63.5) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 60.0) ที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 77.6) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์/ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 50.6) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 64.7) และบัณฑิตได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มาก (ร้อยละ 48.2)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education: TQF) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.85$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) 2) ด้านความรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2559: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.2) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 41.4) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 57.4) ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 56.5) มีความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบันมาก (ร้อยละ 56.5)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.78$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.75$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.65$) เรียงตามลำดับ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.60$) ได้รับการประเมินต่ำสุด

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รายงานสถานการณ์ภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาพรวมทั้งประเทศ ของปีการศึกษา 2560 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 65.41 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 31.15 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.17 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 2.28 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561: ออนไลน์)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2561: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2560 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.3) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 37.5) ส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 42.3) รองลงมาคือหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 35.6) และธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 13.5) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 59.6) ส่วนความพึงพอใจกับ

งานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตที่มีความพึงพอใจมาก (ร้อยละ 50.0) ใกล้เคียงกับบัณฑิตที่ตอบว่า รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 49.0)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ รองลงมาคือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.63$) ได้รับการประเมินต่ำสุด

Alpaslan, Assim N. (2019: 349-355) ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์: มุมมองของนายจ้างต่อคุณสมบัติที่จะได้รับการจ้างงานของผู้จบการศึกษาสังคมสงเคราะห์จากมหาวิทยาลัยแอฟริกาใต้ (Unisa) โดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากนายจ้างจำนวน 37 คน พบว่า หน่วยงานที่รับนักศึกษาฝึกงานยินดีรับเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากรู้จักตัวอยู่แล้ว และผู้ที่เคยฝึกงานมีความรู้ประสบการณ์ขององค์กรทำให้ไม่ต้องสอนเริ่มต้นใหม่เมื่อรับเข้าทำงาน นอกจากนี้มีคุณสมบัติที่นายจ้างต้องการคือ ความกระตือรือร้นในการทำงาน มีทัศนคติเชิงบวกและพร้อมที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงาน ทัศนคติเชิงบวกในการให้บริการสังคมสงเคราะห์ และความรู้และทักษะเฉพาะในงานสังคมสงเคราะห์

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2562: 49-55, 75) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2561 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 80.3) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 42.2) ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 63.6) ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 62.3) รองลงมาคือ บริษัทเอกชน (ร้อยละ 20.7) และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 11.3) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 69.8) ด้านความพึงพอใจงานในปัจจุบัน พบว่า มีสัดส่วนเท่ากัน

ระหว่างบัณฑิตที่มีความพึงพอใจมาก (ร้อยละ 49.1) และบัณฑิตที่รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 49.1)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.83$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.54$) ได้รับการประเมินต่ำสุด

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2563: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2562 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 81.48) ได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 44.44) ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 69.14) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 40.91) เท่ากับทำงานในบริษัทเอกชน (ร้อยละ 40.91) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 53.45) ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 51.52)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.61$) ได้รับการประเมินต่ำสุด

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รายงานสถานการณ์การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาพรวมทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2564 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 63.03 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 30.77 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 0.95 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 5.26 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565: ออนไลน์)

ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2565: 91-94) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2564 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 83.78) บัณฑิตทั้งหมดไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 100.00) บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 48.65) ไม่เคยเปลี่ยนงาน (ร้อยละ 75.68) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 70.97) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 63.64) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 44.44) ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 80.65) รู้สึกเฉยๆกับงานที่ทำในปัจจุบัน (ร้อยละ 58.06) และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 67.74)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07$) ได้รับการประเมินต่ำสุด

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รายงานสถานการณ์การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษารวมทั้งประเทศในปีการศึกษา 2565 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้ว ร้อยละ 72.21 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 23.77 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 1.06 และกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 2.96 (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566: ออนไลน์)

Blom, H. & Espvall, M. (2023: 7-12) ทำการวิจัยเรื่อง Social work students' professional preferences มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชอบทางวิชาชีพ และปัจจัยด้านองค์กรที่ทำให้บัณฑิตตัดสินใจประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ โดยส่งแบบสำรวจไปให้บัณฑิตสังคมสงเคราะห์ที่จบการศึกษาในภาคเรียน Spring Semester ปีการศึกษา 2018 จำนวน 693 คนจากมหาวิทยาลัย 9 แห่งในประเทศสวีเดน ได้รับแบบสำรวจกลับคืนจำนวน 268 คน (ร้อยละ 39) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-28 ปี บัณฑิตส่วนใหญ่ได้ทำงาน

ตรงกับวุฒิที่เรียนจบ บัณฑิตได้งานทำทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 75) งานที่ได้ทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน (ร้อยละ 39) รองลงมาคือ การดูแลผู้ใช้สารเสพติด (ร้อยละ 25) และการดูแลผู้สูงอายุ (ร้อยละ 19) เมื่อถามถึงอาชีพที่อยากทำภายใน 10 ปี พบว่า งานสังคมสงเคราะห์เด็กและเยาวชนอยู่ในอันดับสูง ขณะที่งานด้านอื่นๆลดลง อธิบายได้ว่างานด้านเด็กและเยาวชนมีขอบเขตการทำงานครอบคลุมงานหลายอย่าง ตั้งแต่การป้องกันไปจนถึงการแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งความสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ทั้งในด้านการศึกษา กฎหมาย และประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ส่วนในด้านทัศนคติต่อการทำงานสังคมสงเคราะห์ในองค์กรเอกชนหรือส่วนตัว (Social workers in the private sector) พบว่า บัณฑิตสังคมสงเคราะห์มากกว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 38) ยอมรับการทำงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ โดยมีจำนวน 1 ใน 3 ที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการจ้างงานในฐานะที่ปรึกษาขององค์กรภาคเอกชน ซึ่งเป็นงานบริการสังคมในระยะสั้นๆ

นอกจากนี้ในรายงานยังระบุว่าสถาบันการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ในประเทศสวีเดนมีจำนวน 19 มหาวิทยาลัย ผู้ที่จบการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในเทศบาล (ร้อยละ 85) และมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ทำงานในภาคเอกชน (Salonen & Panican, 2021 as cited in Blom & Espvall, 2023: 2) งานสังคมสงเคราะห์ตามกฎหมายของประเทศสวีเดนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยหน่วยงานบริการสังคมของเทศบาล เช่น การคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้ที่ติดสารเสพติด คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ที่ประสบปัญหาทางรายได้ นอกจากนี้ นักสังคมสงเคราะห์ในประเทศสวีเดนสามารถทำงานในด้านอื่นๆอีกเช่น โรงพยาบาล โรงเรียน เรือนจำ ศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ หน่วยงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของรัฐ เมื่อพิจารณาจำนวนนักสังคมสงเคราะห์ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาพบว่า นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ (Professional social workers) มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 20,000 คน เป็น 40,000 คน และการคาดการณ์บ่งชี้ว่าความต้องการนักสังคมสงเคราะห์จะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 50,000 คนในปีค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) (UKA, 2021 as cited in Blom & Espvall, 2023: 3)

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

3.1.1 ประชากร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 43 คน

2) ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต จำนวน 35 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง มีดังต่อไปนี้

1) กลุ่มตัวอย่างบัณฑิต ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 ของบัณฑิตทั้งหมด

2) กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.28 ของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบริษัท (สำหรับผู้ที่มียางานทำ)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบริษัท ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ 7) คุณลักษณะพิเศษของบริษัท จำนวนทั้งหมด 42 ข้อ

โดยข้อคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ เพื่อให้บัณฑิตแสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 1

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 1 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัยเพียงใด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินข้อคำถามแต่ละข้อ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยวิธีการคำนวณหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) คำนวณจากสูตร ต่อไปนี้

$$IOC = \Sigma R / N$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีดังนี้

ค่า IOC มีค่า 0.5 – 1.00 คำถามข้อนั้นใช้ได้ วัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นใช้วัดไม่ได้

ผลการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามชุดที่ 1 ทุกข้อมีค่า IOC = 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมใช้ได้ทุกข้อ หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขข้อความและภาษา (Wording) ให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชเป็นวิธีการคำนวณค่าความสอดคล้องภายใน ที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0 – 1 ยิ่งมีค่าใกล้ 1 มากเท่าใดค่าความสอดคล้องภายในจะยิ่งสูงขึ้น นั่นคือมีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ตามที่ George and Mallery (2003, อ้างใน Gliem and Gliem ,2003: 87) ได้เสนอเกณฑ์การยอมรับไว้ ดังนี้

$\alpha \geq 0.9$ = ดีเยี่ยม

$0.8 \leq \alpha < 0.9$ = ดี

$0.7 \leq \alpha < 0.8$ = ยอมรับได้

$0.6 \leq \alpha < 0.7$ = น่าสงสัย

$0.5 \leq \alpha < 0.6$ = ต่ำ

$\alpha < 0.5$ = ยอมรับไม่ได้

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.86 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือได้

3.2.3 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต จำแนกตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และ(7) คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม จำนวนรวมทั้งหมด 42 ข้อ

ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลการประเมินระดับความพึงพอใจของแบบสอบถามในส่วนนี้ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตามเกณฑ์ช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80

พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.1 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

1.2 คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. ข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง จุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิต คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต้องการปฏิบัติงานในหน่วยงาน และข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 2

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามชุดที่ 2 ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัยเพียงใด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินข้อคำถามแต่ละข้อ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและประเมินเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยวิธีการคำนวณหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) คำนวณจากสูตร ต่อไปนี้

$$IOC = \Sigma R / N$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีดังนี้

ค่า IOC มีค่า 0.5 – 1.00 คำถามข้อนั้นใช้ได้ วัดได้ตรงตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

ค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นใช้วัดไม่ได้

ผลการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามชุดที่ 2 ทุกข้อมีค่า IOC = 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมใช้ได้ทุกข้อ หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขข้อความและภาษา (Wording) ให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ภาคสนามที่ควบคุมดูแลการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชเป็นวิธีการคำนวณค่าความสอดคล้องภายในที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0 – 1 ยิ่งมีค่าใกล้ 1 มากเท่าใดค่าความสอดคล้องภายในจะยิ่งสูงขึ้น นั่นคือมีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ตามที่ George and Mallery (2003, อ้างใน Gliem and Gliem ,2003:87) ได้เสนอเกณฑ์การยอมรับไว้ ดังนี้

$\alpha \geq 0.9$ = ดีเยี่ยม

$0.8 \leq \alpha < 0.9$ = ดี

$0.7 \leq \alpha < 0.8$ = ยอมรับได้

$0.6 \leq \alpha < 0.7$ = น่าสงสัย

$0.5 \leq \alpha < 0.6$ = ต่ำ

$\alpha < 0.5$ = ยอมรับไม่ได้

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.84 ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันซ้อมย่อยพิธีรับปริญญาบัตร วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 โดยให้บัณฑิตตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และฝากแบบสอบถามไปให้ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต โดยให้ส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ รวมทั้งการติดตามทางโทรศัพท์และแอปพลิเคชันไลน์

3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)
2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5 การเสนอผลการวิจัย

นำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย และแผนภูมิ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2565 ทำการสำรวจจากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) บัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 43 คน มีผู้ตอบสอบถามจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 ของบัณฑิตทั้งหมด (2) ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 35 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.28 การเสนอผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อ

4.1.3 การสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4.1.4 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.1.5 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

4.2.3 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

4.1 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปีการศึกษา 2564 มีลักษณะทั่วไปดังต่อไปนี้

เพศ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.8 และเพศชาย ร้อยละ 13.2

อายุ พบว่า บัณฑิตอายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 39.5) รองลงมาคือ อายุ 24 ปี (ร้อยละ 21.1) อายุ 25 ปีและ 26 ปีเท่ากัน (ร้อยละ 13.2) อายุ 22 ปี (ร้อยละ 10.5) และอายุ 27 ปี (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ

ภูมิลำเนาของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 39.5) รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 23.7) ภาคตะวันออก และภาคใต้เท่ากัน (ร้อยละ 13.2) ภาคกลาง (ร้อยละ 7.9) และภาคเหนือ (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ

จังหวัดภูมิลำเนา พบว่า บัณฑิตมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการมากที่สุด (ร้อยละ 26.3) รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 13.2) และจังหวัดอื่นๆ เช่น สุราษฎร์ธานี เพชรบูรณ์ ฉะเชิงเทรา และจันทบุรี (ร้อยละ 5.41) เป็นต้น

วุฒิการศึกษาที่ใช้ในการสมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 50.0) รองลงมาคือ สายศิลป์-คำนวณ (ร้อยละ 18.4) สายศิลป์-สังคมและสายศิลป์-ภาษาจีนเท่ากัน (ร้อยละ 7.9)

การสมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 71.1) ย้ายจากคณะอื่น (ร้อยละ 15.8) และย้ายมาจากมหาวิทยาลัยอื่น (ร้อยละ 13.2)

เหตุผลที่สมัครเข้าเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 65.8) เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น (ร้อยละ 13.2) เรียนจบแล้วมีงานทำเท่ากับต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้ (ร้อยละ 7.9) และชื่อเสียงของคณะฯ (ร้อยละ 5.3)

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 92.1) ระยะเวลา 4.5 ปี (ร้อยละ 5.3) และระยะเวลา 5 ปี (ร้อยละ 2.6)

เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อจบการศึกษา (Cumulative Grade Point Average: C.G.P.A.) พบว่า ผลการเรียนตลอดหลักสูตรของบัณฑิต โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร บัณฑิตรุ่นนี้ ได้เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของบัณฑิตทั้งหมดเท่ากับ 2.92

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	5	13.2
หญิง	33	86.8
รวม	38	100.00
2. อายุ (ปี)		
22 ปี	4	10.5
23 ปี	15	39.5
24 ปี	8	21.1
25 ปี	5	13.2
26 ปี	5	13.2
27 ปี	1	2.6
รวม	38	100.00
3. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	15	39.5
ภาคเหนือ	1	2.6
ภาคกลาง	3	7.9
ภาคใต้	5	13.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	23.7
ภาคตะวันออก	5	13.2
รวม	38	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จังหวัดภูมิลำเนา		
<u>กรุงเทพฯ และปริมณฑล</u>		
กรุงเทพฯ	5	13.2
สมุทรปราการ	10	26.3
ปทุมธานี	1	2.6
<u>ภาคเหนือ</u>		
น่าน	1	2.6
<u>ภาคใต้</u>		
กระบี่	1	2.6
สุราษฎร์ธานี	2	5.3
ยะลา	1	2.6
สตูล	1	2.6
<u>ภาคกลาง</u>		
เพชรบูรณ์	2	5.3
นครนายก	1	2.6
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>		
ร้อยเอ็ด	1	2.6
ศรีสะเกษ	1	2.6
ยโสธร	1	2.6
กาฬสินธุ์	1	2.6
บุรีรัมย์	1	2.6
ขอนแก่น	1	2.6
อุดรธานี	1	2.6
นครพนม	1	2.6
<u>ภาคตะวันออก</u>		
ฉะเชิงเทรา	2	5.3
จันทบุรี	2	5.3
สระแก้ว	1	2.6
รวม	38	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต	19	50.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ	7	18.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาอังกฤษ	2	5.3
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-สังคม	3	7.9
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายไทย-สังคม	2	5.3
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษาจีน	3	7.9
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สายอังกฤษ-สังคม-ไทย	2	5.3
รวม	38	100.00
6. การเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก	27	71.1
ย้ายมาจากมหาวิทยาลัยอื่น	5	13.2
ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)	6	15.8
รวม	38	100.00
7. เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ		
มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์	25	65.8
เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น	5	13.2
เรียนจบแล้วมีงานทำ	3	7.9
ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ	2	5.3
ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้	3	7.9
รวม	38	100.00
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา (ปี)		
4 ปี	35	92.1
4.5 ปี	2	5.3
5 ปี	1	2.6
รวม	38	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทั่วไปของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. เกรตเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average: C.G.P.A.)		
เกรตเฉลี่ย 2.01	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.10	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.39	2	5.3
เกรตเฉลี่ย 2.46	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.49	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.53	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.60	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.68	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.72	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.76	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.77	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.80	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.81	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.87	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.88	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.89	2	5.3
เกรตเฉลี่ย 2.95	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 2.96	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.02	2	5.3
เกรตเฉลี่ย 3.04	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.06	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.09	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.11	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.12	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.13	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.14	2	5.3
เกรตเฉลี่ย 3.16	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.23	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.25	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.42	1	2.6
เกรตเฉลี่ย 3.46	1	2.6

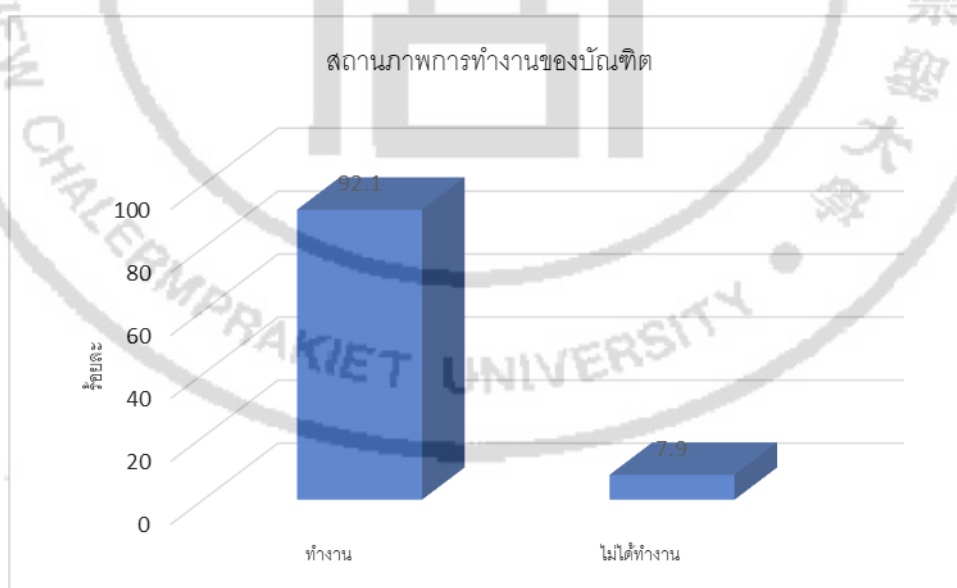
ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ย 3.49	1	2.6
เกรดเฉลี่ย 3.53	1	2.6
เกรดเฉลี่ย 3.71	1	2.6
รวม	38	100.00
เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 2.92		

4.1.2 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิต จำนวนรวมทั้งสิ้น 38 คน ในวันทำการสำรวจเป็นผู้ที่มีงานทำ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 92.1) และไม่ได้ทำงาน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 7.9) (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำงาน	35	92.1
ไม่ได้ทำงาน	3	7.9
รวม	38	100.00

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสถานภาพการทำงานของบัณฑิต

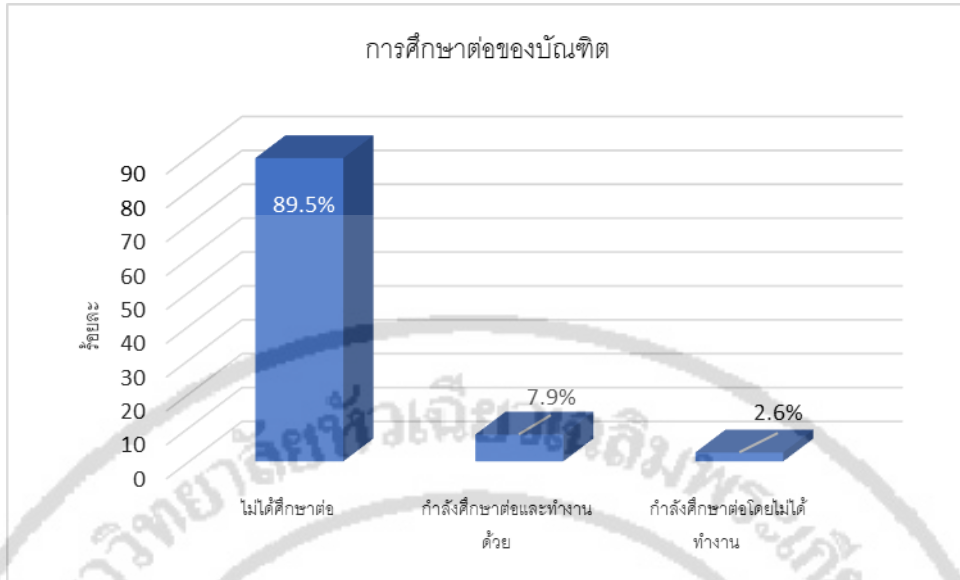
จากตารางที่ 4.3 แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิตภายหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่บัณฑิตยังไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 89.5) รองลงมาคือ กำลังศึกษาต่อและทำงานด้วย (ร้อยละ 7.9) และศึกษาต่อโดยไม่ทำงาน (ร้อยละ 2.6)

ด้านความต้องการศึกษาต่อ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของบัณฑิตไม่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 50.0) และต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 39.5)

บัณฑิตกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 33.3) รองลงมาคือ ปริญญาโท (ไม่ระบุสาขา) (ร้อยละ 26.7) ปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 20.0) ปริญญาโทด้านจิตวิทยา (ร้อยละ 13.3) และต้องการศึกษาต่อด้านนิติศาสตร์ (ร้อยละ 6.7)

ตารางที่ 4.3 แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิต

การศึกษาต่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การศึกษาต่อ		
ไม่ได้ศึกษาต่อ	34	89.5
กำลังศึกษาต่อและทำงานด้วย	3	7.9
กำลังศึกษาต่อโดยไม่ทำงาน	1	2.6
รวม	38	100.00
2. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการศึกษาต่อ	19	50.0
ต้องการศึกษาต่อ	15	39.5
กำลังศึกษาต่อ	4	10.5
รวม	38	100.0
3. หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ		
ปริญญาโท จิตวิทยา	2	13.3
ปริญญาโท สังคมสงเคราะห์	5	33.3
ปริญญาโท บริหารธุรกิจ	3	20.0
ต้องการศึกษาต่อด้านนิติศาสตร์	1	6.7
ต้องการศึกษาต่อ ป.โท (ไม่ระบุสาขา)	4	26.7
รวม	15	100.00

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงการศึกษาต่อของบัณฑิต

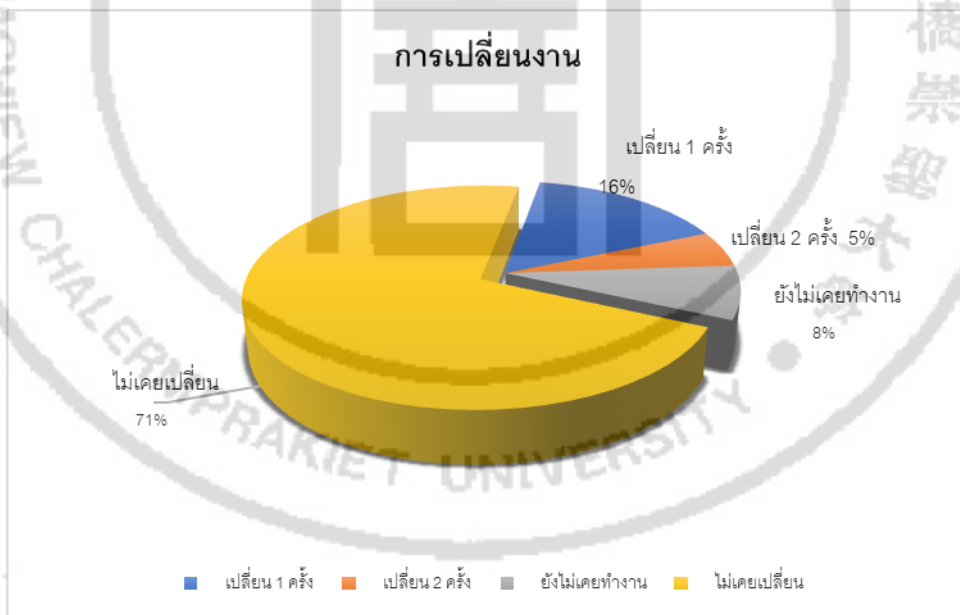
จากตารางที่ 4.4 แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต ดังนี้

ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน (ร้อยละ 44.7) รองลงมาคือ หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน (ร้อยละ 23.7) และได้งานก่อนจบหรือทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 15.8) ตามลำดับ

การเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรกมาแล้ว (ร้อยละ 71.1) รองลงมาคือ เปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 15.8) ยังไม่เคยทำงาน (ร้อยละ 7.9) และเปลี่ยนงานมาแล้ว 2 ครั้ง (ร้อยละ 5.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงระยะเวลาการได้งานทำและการเปลี่ยนงานของบัณฑิต

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา		
หางานได้ก่อนจบ หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา	6	15.8
หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน	9	23.7
หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน	17	44.7
หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน	3	7.9
ยังไม่เคยทำงาน	3	7.9
รวม	38	100.00
2. การเปลี่ยนงาน		
เปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง	6	15.8
เปลี่ยนงานมาแล้ว 2 ครั้ง	2	5.3
ยังไม่เคยทำงาน	3	7.9
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	27	71.1
รวม	38	100.00

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงการเปลี่ยนงานของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ ดังต่อไปนี้

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 62.9) บริษัทเอกชน (ร้อยละ 20.0) ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว (ร้อยละ 11.4) และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 5.7) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหน่วยงานราชการ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 54.5) สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 9.0) อบต. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 9.0) กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (ร้อยละ 9.0) และศาลยุติธรรม (ร้อยละ 9.0) ตามลำดับ

ที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล (ร้อยละ 62.9) รองลงมาคือ ภาคตะวันออก (ร้อยละ 14.3) ภาคกลาง (ร้อยละ 8.6) ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่ากัน (ร้อยละ 5.7) และประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 2.9) ตามลำดับ

จังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 72.7) จังหวัดสมุทรปราการและสมุทรสาครเท่ากัน (ร้อยละ 9.1) จังหวัดนนทบุรีและปทุมธานีเท่ากัน (ร้อยละ 4.5) ตามลำดับ

ตำแหน่งงานที่ทำ (ไม่รวมผู้ทำธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว) พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 32.2) รองลงมาคือ ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 16.1) เจ้าหน้าที่ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (ร้อยละ 9.7) เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม (ร้อยละ 6.5) และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ (ร้อยละ 6.5) ตามลำดับ

เงินเดือนที่ได้รับ (บาท/เดือน) พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้เงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคือ เงินเดือน 16,001 – 18,000 บาท (ร้อยละ 17.1) เงินเดือน 10,000 – 12,000 บาท (ร้อยละ 11.4) โดยคิดเป็นเงินเดือนเฉลี่ย (\bar{X}) = 16,516.86 บาท/เดือน

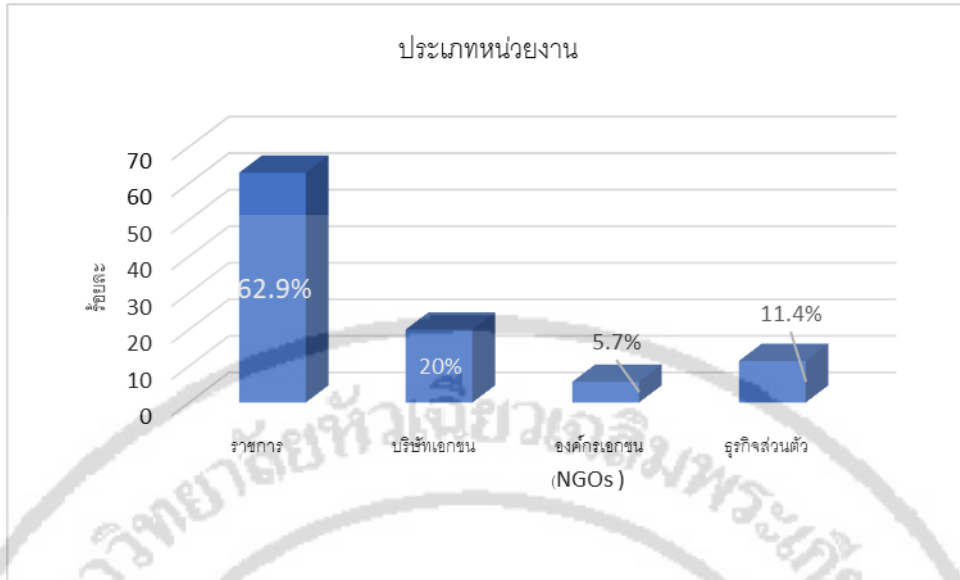
ลักษณะงานที่ทำ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 68.6) และไม่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 31.4)

ตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ

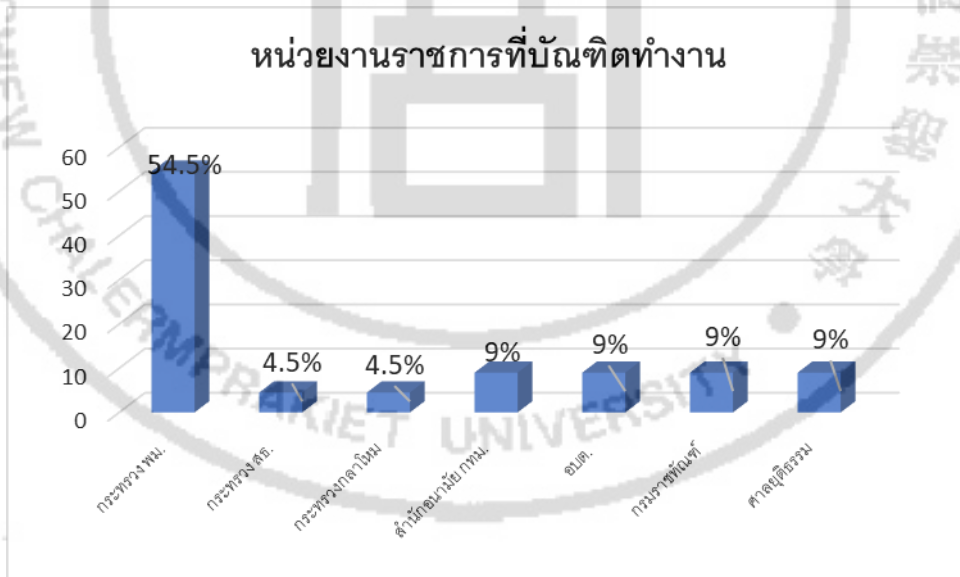
คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	22	62.9
บริษัทเอกชน	7	20.0
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	2	5.7
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว	4	11.4
รวม	35	100.00
2. หน่วยงานราชการ		
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	12	54.5
กระทรวงสาธารณสุข	1	4.5
กระทรวงกลาโหม	1	4.5
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	2	9.0
อบต. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	2	9.0
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	2	9.0
ศาลยุติธรรม	2	9.0
รวม	22	100.00
3. ที่ตั้งของหน่วยงาน		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	22	62.9
ภาคกลาง	3	8.6
ภาคใต้	2	5.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2	5.7
ภาคตะวันออก	5	14.3
ประเทศมาเลเซีย	1	2.9
รวม	35	100.00
4. จังหวัดที่ตั้งของหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล		
กรุงเทพฯ	16	72.7
สมุทรปราการ	2	9.1
นนทบุรี	1	4.5
สมุทรสาคร	2	9.1
ปทุมธานี	1	4.5
รวม	22	100.00

ตารางที่ 4.5 แสดงคุณลักษณะด้านการทำงานของบัณฑิตที่มีงานทำ (ต่อ)

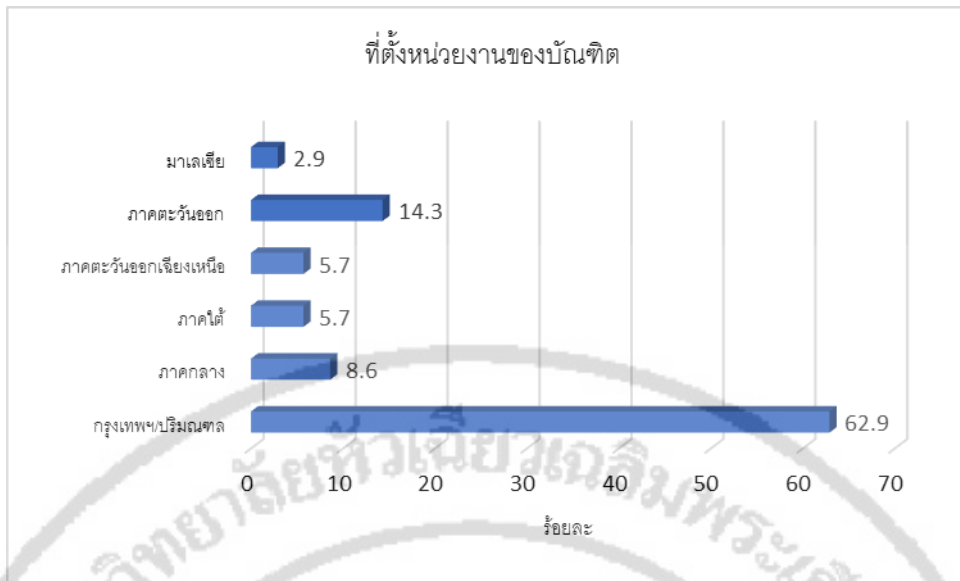
คุณลักษณะด้านการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ตำแหน่งงาน		
นักสังคมสงเคราะห์	10	32.2
ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์	5	16.1
จนท.ช่วยปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์	1	3.2
จนท.ช่วยปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม	2	6.5
ศูนย์ช่วยเหลือสังคม	3	9.7
พนักงานจ้างเหมาฯศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์	1	3.2
ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน	1	3.2
พนักงานจ้างทั่วไป อบต.	1	3.2
พนักงานบริษัท	1	3.2
จนท.สินเชื่อ	2	6.5
จนท.ฝ่ายบุคคล	1	3.2
พนักงานต้อนรับ	1	3.2
เลขานุการ	1	3.2
พนักงาน social media	1	3.2
(ไม่รวมผู้ทำธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว) รวม	31	100.00
6. เงินเดือนที่ได้รับ (บาท/เดือน)		
10,000 – 12,000 บาท	4	11.4
12,001 – 14,000 บาท	2	5.7
14,001 – 16,000 บาท	18	51.4
16,001 – 18,000 บาท	6	17.1
18,001 – 20,000 บาท	2	5.7
มากกว่า 20,000 บาท	3	8.6
รวม	35	100.00
เงินเดือนเฉลี่ย (\bar{X}) = 16,516.86 บาท/เดือน		
7. ลักษณะงานที่ทำ		
เกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม	24	68.6
ไม่เกี่ยวข้อง	11	31.4
รวม	35	100.00

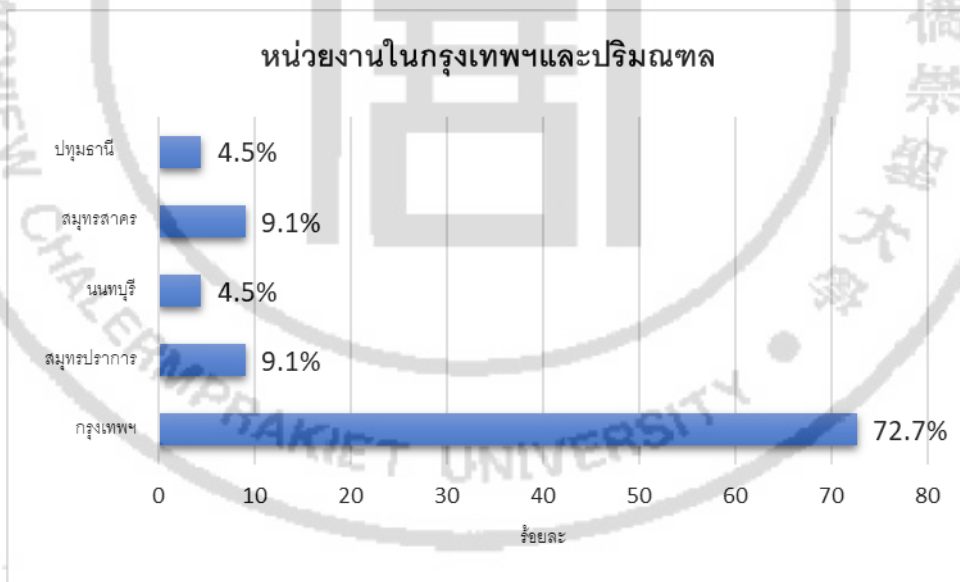
แผนภูมิที่ 4.4 แสดงประเภทหน่วยงานที่บัณฑิตทำงาน

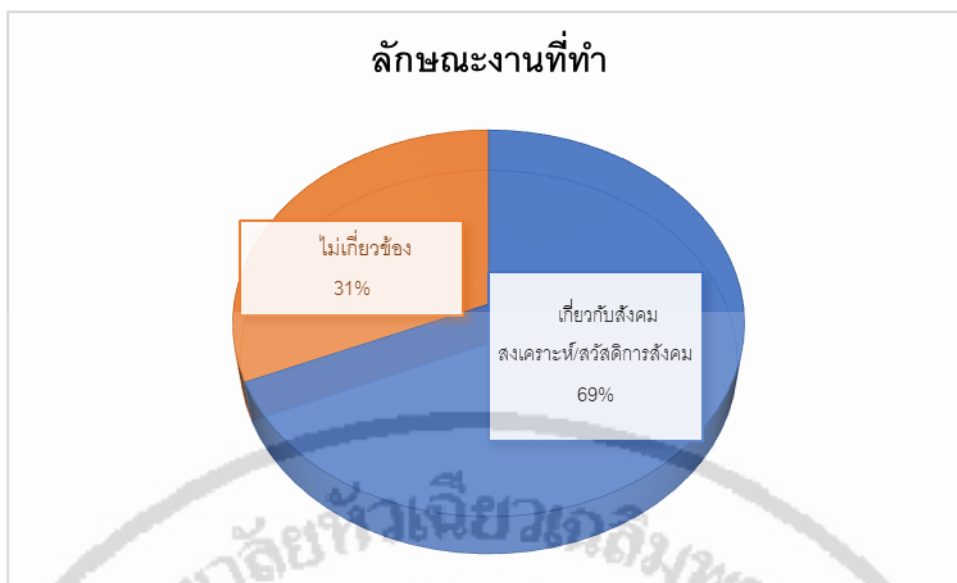
แผนภูมิที่ 4.5 แสดงหน่วยงานราชการที่บัณฑิตทำงาน

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงที่ตั้งหน่วยงานของบัณฑิต

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงที่ตั้งหน่วยงานในกรุงเทพฯและปริมณฑล

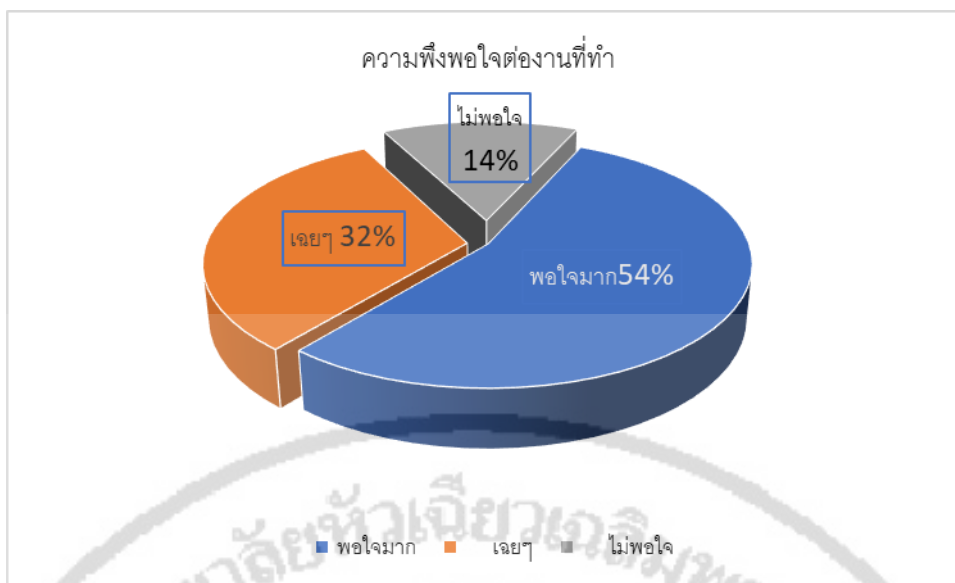
แผนภูมิที่ 4.8 แสดงลักษณะงานที่ทำของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.6 แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่พึงพอใจมาก (ร้อยละ 54.3) รองลงมาคือ รู้สึกเฉยๆ (ร้อยละ 31.4) และไม่พอใจ (ร้อยละ 14.3)

สำหรับเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ค่าตอบแทนต่ำ และขาดความก้าวหน้า เท่ากัน (ร้อยละ 40.00) และไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา (ร้อยละ 20.00)

ตารางที่ 4.6 แสดงความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน

ความพึงพอใจงานที่ทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความพึงพอใจงานที่ทำ		
พอใจมาก	19	54.3
เฉยๆ	11	31.4
ไม่พอใจ	5	14.3
รวม	35	100.00
2. เหตุผลที่รู้สึกเฉยๆ/ไม่พอใจงานปัจจุบัน		
ค่าตอบแทนต่ำ	2	40.0
ขาดความมั่นคง	2	40.0
ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา	1	20.0
รวม	5	100.00

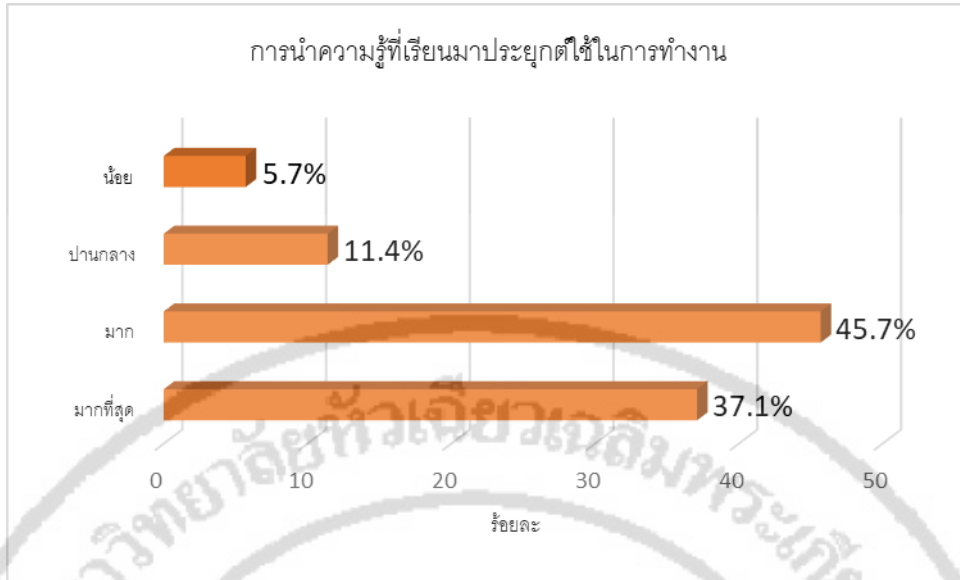

แผนภูมิที่ 4.9 แสดงความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน

จากตารางที่ 4.7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 45.7) รองลงมาคือ นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากที่สุด (ร้อยละ 37.1) นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ปานกลาง (ร้อยละ 11.4) และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้น้อย (ร้อยละ 5.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

การนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	13	37.1
มาก	16	45.7
ปานกลาง	4	11.4
น้อย	2	5.7
น้อยที่สุด	-	-
รวม	35	100.00

แผนภูมิที่ 4.10 แสดงการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

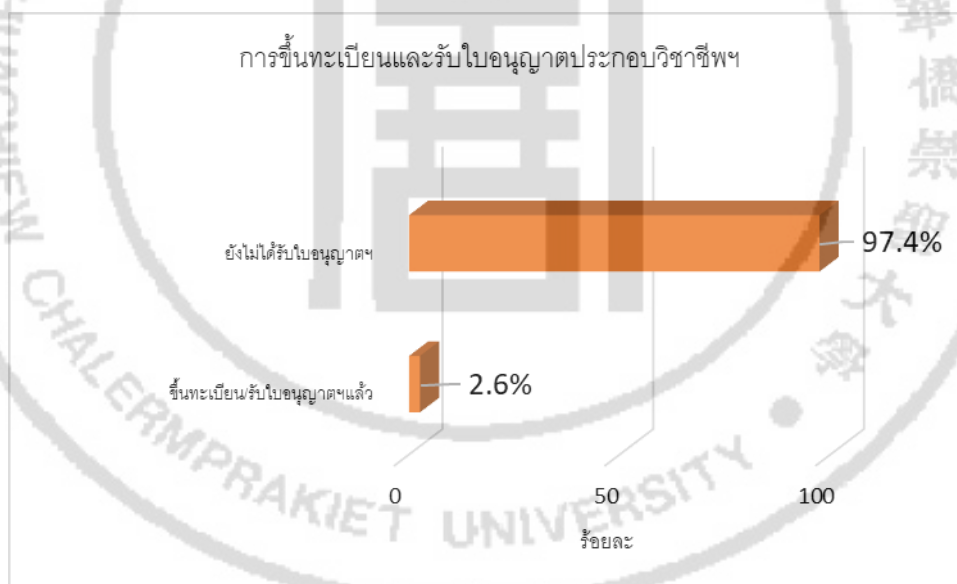
4.1.3 การสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จากตารางที่ 4.8 แสดงการสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่เคยสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ (ร้อยละ 78.9) รองลงมาคือ เคยสมัครสอบ 1 ครั้ง (ร้อยละ 18.4) และเคยสมัครสอบ 2 ครั้ง (ร้อยละ 2.6)

การขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนและยังไม่ได้รับใบอนุญาตฯ (ร้อยละ 97.4) และมีเพียง 1 คน (ร้อยละ 2.6) ที่ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

ตารางที่ 4.8 แสดงการสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

การสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การสมัครสอบใบประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์		
สมัครสอบ 1 ครั้ง	7	18.4
สมัครสอบ 2 ครั้ง	1	2.6
ไม่เคยสมัครสอบ	30	78.9
รวม	38	100.00
2. การขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ		
ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯแล้ว	1	2.6
ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนและยังไม่ได้รับใบอนุญาตฯ	37	97.4
รวม	38	100.00

แผนภูมิที่ 4.11 แสดงการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

4.14 คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

บัณฑิตได้ทำการประเมินตนเอง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ด้านความรู้
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 4.9) พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.05$) และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่า บัณฑิตประเมินความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.05$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.37	0.51	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.05	0.47	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.02	0.60	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.21	0.47	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.82	0.64	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.84	0.66	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	4.05	0.46	มาก
7. ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม	4.17	0.52	มาก

1) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

บัณฑิตได้ทำการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 4.10) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.63$) เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.50$) ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.50$) และมีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4.10 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสา เป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน	4.32	0.57	มากที่สุด
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.65	มากที่สุด
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.50	0.60	มากที่สุด
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.29	0.73	มากที่สุด
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัดอดีตในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย	4.26	0.79	มากที่สุด
6. ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน	4.50	0.55	มากที่สุด
7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.63	0.48	มากที่สุด
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน	4.21	0.84	มากที่สุด
รวม	4.37	0.51	มากที่สุด

2) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านความรู้ (ตารางที่ 4.11) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.05$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนคุณลักษณะย่อยข้ออื่นๆอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.11 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม	4.05	0.62	มาก
2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาซึ่งที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาทในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม	3.97	0.55	มาก
3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงาน สังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์	3.97	0.65	มาก
4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน	4.08	0.72	มาก
5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ	4.22	0.63	มากที่สุด
รวม	4.06	0.63	

3) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 4.12) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่ามีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนคุณลักษณะย่อยข้ออื่นๆอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.12 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.16	0.71	มาก
2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.24	0.71	มากที่สุด
3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม	3.97	0.67	มาก
4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ	3.89	0.72	มาก
5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.84	0.63	มาก
รวม	4.02	0.60	มาก

4) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ตารางที่ 4.13) พบว่าบัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.42$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.39$) ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่ ($\bar{X} = 4.26$) และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย ($\bar{X} = 4.21$)

ตารางที่ 4.13 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย	4.21	0.74	มากที่สุด
2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น แก่งานผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ	4.00	0.52	มาก
3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	4.42	0.50	มากที่สุด
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม	4.00	0.80	มาก
5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา	4.39	0.59	มากที่สุด
6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่	4.26	0.64	มากที่สุด
รวม	4.21	0.47	มากที่สุด

5) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 4.14) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน ($\bar{X} = 3.95$) มีวิจารณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูล

สารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน ($\bar{X} = 3.84$) สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$) และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.14 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา ค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน	3.95	0.73	มาก
2. มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน	3.84	0.63	มาก
3. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม	3.84	0.67	มาก
4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	3.82	0.73	มาก
5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา	3.76	0.82	มาก
6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้	3.76	0.71	มาก
7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	3.79	0.77	มาก
รวม	3.82	0.64	มาก

6) คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 4.15) พบว่า บัณฑิตประเมินคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยเมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า อยู่ในระดับพึงพอใจมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน ($\bar{X} = 3.97$) สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ ($\bar{X} = 3.92$) และสามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 3.76$)

ตารางที่ 4.15 คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน	3.97	0.78	มาก
2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ	3.92	0.67	มาก
3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	3.74	0.79	มาก
4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม	3.76	0.75	มาก
รวม	3.84	0.66	มาก

7) คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตได้ทำการการประเมินตนเองในด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.16) พบว่า บัณฑิตประเมินด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยคุณลักษณะย่อยที่ได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.36$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.34$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.31$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.26$) และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.21$)

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ	3.79	0.70	มาก
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	3.94	0.95	มาก
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.26	0.60	มากที่สุด
4. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.31	0.52	มากที่สุด
5. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.36	0.54	มากที่สุด
6. มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม	4.34	0.48	มากที่สุด
7. เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.21	0.52	มากที่สุด
รวม	4.17	0.52	มาก

**8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม**

จากตารางที่ 4.17 บัณฑิตได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ลักษณะที่เป็นจุดเด่นมากที่สุดคือ ด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 36.8) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม
(ร้อยละ 31.6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 26.3) และด้านความรู้ (ร้อยละ 5.3)
ตามลำดับ

คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 39.5) ด้านทักษะทางปัญญา (ร้อยละ 13.2) ด้านความรู้ (ร้อยละ 5.3)
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 5.3) ด้านทักษะการปฏิบัติทาง
วิชาชีพ (ร้อยละ 5.3) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	12	31.6
2. ด้านความรู้	2	5.3
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	14	36.8
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	10	26.3
รวม	38	100.00
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1	2.6
2. ด้านความรู้	2	5.3
3. ด้านทักษะทางปัญญา	5	13.2
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	2	5.3
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	15	39.5
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	2	5.3
7. ไม่มี	11	28.9
รวม	38	100.00

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	มีทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่แน่น มีความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	1
2	ปฏิบัติงานปละปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานได้ดี	1
3	ปฏิบัติงานด้วยการคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพสิทธิของผู้อื่น	1
4	มีใจรักในการทำงานสังคมสงเคราะห์ และการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	1
5	มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และทักษะการแก้ปัญหาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	1
6	มีการตัดสินใจในการปฏิบัติงานรวดเร็ว สามารถช่วยเหลือผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี	1
7	มีความอดทนต่ออุปสรรคในการทำงาน	1
8	สามารถทำงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะด้านได้	1
9	ขยัน อดทน และมีความพยายาม	2
10	สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ประกอบการทำงานได้	1
11	นำความรู้ที่เรียนและการฝึกภาคปฏิบัติมาใช้ในการทำงานได้จริง	1
12	การสื่อสารสร้างสัมพันธภาพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	2
13	นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	1
14	นำประสบการณ์จากการฝึกภาคปฏิบัติมาปรับใช้ในการทำงานจริงได้อย่างดี	1
15	สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี	1
16	มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย	3
17	มีคุณธรรม ซื่อสัตย์	1
18	ด้านคุณธรรม	1
19	ความขยันที่จะเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่เสมอ	1
20	สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการทำงาน	1
21	การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี	1
22	นำความรู้ที่เรียนมาและการฝึกภาคปฏิบัติมาใช้ในการทำงานได้จริง	1
23	สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นอย่างดี	1
24	มีความรู้ ทักษะ และการแก้ไขปัญหาชีวิตได้ดี	1

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
25	สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง	1
26	มีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่มีความรู้และทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์	1
27	มีทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่เด่นชัด ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆได้ง่าย	1

10) สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

บัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	การทำงานด้านเอกสารขององค์กร	1
2	มีประสบการณ์ในการทำงานที่ยังไม่เพียงพอ	1
3	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2
4	ยังมีความคิดยึดติดกับเคสและความสงสาร	1
5	ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่อาจจะต้องศึกษาเพิ่มเติม	1
6	การเข้าใจปัญหาของผู้ใช้บริการ รวมทั้งความรู้ที่จะสามารถให้คำแนะนำอย่างถูกต้องให้แก่ผู้ใช้บริการ	1
7	ควรเพิ่มเติมความรู้ทางทฤษฎีสังคมสงเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการสอบใบประกอบวิชาชีพ	1
8	ด้านทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ	1
9	เรื่องการใช้ภาษาอังกฤษที่ควรเพิ่มเติม	2
10	ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์	1
11	ความกล้าแสดงออก กล้าพูด	2
12	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน	1
13	การแสดงความคิดเห็นต่อคนหมู่มากในการทำงาน	1

11) ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	เสริมทักษะการทำเอกสารราชการ จดหมาย และการจัดทำสื่อให้ทันตามยุคสมัย	1
2	มีพื้นฐานความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ที่เข้มข้น	1
3	ดีอยู่แล้ว	1
4	เพิ่มวิชาเกี่ยวกับภาษาต่างชาติที่ใช้ในการทำงานสำหรับผู้สนใจ เช่น พม่า ลาว เป็นต้น	1
5	อยากให้ทางหลักสูตรสอนการทำเอกสารราชการในโปรแกรม word	1
6	ควรเพิ่มทฤษฎีงานสังคมสงเคราะห์มากยิ่งขึ้น	1
7	มีทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กับผู้ใช้บริการ	1
8	ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรให้มากขึ้น ให้เพียงพอที่จะดูแลและรับฟังแก้ไขปัญหาของนักศึกษา	1
9	การฝึกปฏิบัติจริงในห้องเรียน	1

12) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ตั้งศักยภาพนักศึกษาออกมาใช้ สนับสนุนและเคารพสิทธินักศึกษา	1
2	อยากให้มมีกิจกรรมเพิ่มมากกว่านี้	1
3	ควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้กับนักศึกษาภายในคณะให้มากขึ้น และระหว่างคณะเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคณะ	1
4	กิจกรรมที่ส่งเสริมความกล้าพูดและแสดงความคิดเห็น	1

4.1.4 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

บัณฑิตให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และ
สวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน ในทัศนะของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	มีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวางแผนตารางเรียนได้เป็นอย่างดี	1
2	ควรมีการเปิดการเรียนภาคพิเศษให้กับบุคคลที่ย้ายมาจากคณะอื่น เพื่อให้มีวิชาเรียนที่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลาตามเป้าหมายที่วางไว้	1
3	อยากให้เปิดอบรมการทำหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ตาม ป.วิชาอาญา	1
4	เพิ่มเนื้อหาทฤษฎีงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคต และใช้ในการสอบใบประกอบวิชาชีพ	1
5	การศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียน	1
6	ควรปรับปรุงเรื่องอุปกรณ์เทคโนโลยี เพื่อความทันสมัยในการเรียนการสอน และทันสมัยในปัจจุบัน	1
7	จัดการเรียนการสอนแบบให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม	1

4.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างได้ทำการประเมินบัณฑิต และส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน
จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ได้รับกลับคืน

การส่งคืนแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่งแบบสอบถามกลับคืน	26	74.3
ไม่ได้ส่งคืน	9	25.7
รวม	35	100.00

4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

จากตารางที่ 4.24 แสดงคุณลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ดังต่อไปนี้

เพศ พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.2) และเพศชาย (ร้อยละ 30.8)

ตำแหน่งงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.8) รองลงมาคือ ผู้บริหารระดับสูง/ เจ้าของกิจการ/ ผู้อำนวยการ/ผู้ปกครอง (ร้อยละ 15.4) และ ผู้บริหารระดับต้น/ หัวหน้างาน (ร้อยละ 3.8) ตามลำดับ

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.6) รองลงมาคือ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) (ร้อยละ 7.7) และบริษัทเอกชน (ร้อยละ 7.7) ตามลำดับ

ลักษณะงานมีความเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 84.6) และไม่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 15.4)

ระยะเวลาที่ร่วมงานกับบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตเป็นระยะเวลา 3-5 เดือน (ร้อยละ 65.4) รองลงมาคือ ระยะเวลา 6-8 เดือน (ร้อยละ 19.2) น้อยกว่า 3 เดือน (ร้อยละ 7.7) และมากกว่า 9 เดือน (ร้อยละ 7.7) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	22	84.6
บริษัทเอกชน	2	7.7
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	2	7.7
รวม	26	100.00
ลักษณะงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์		
ตรง/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์	24	84.6
ไม่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์	4	15.4
รวม	26	100.00
ระยะเวลาที่ร่วมงานกับบัณฑิต		
น้อยกว่า 3 เดือน	2	7.7
ระยะเวลา 3-5 เดือน	17	65.4
ระยะเวลา 6-8 เดือน	5	19.2
มากกว่า 9 เดือน	2	7.7
รวม	26	100.00

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างได้ทำการประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education) ซึ่งหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตได้กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ไว้ 6 ด้าน คือ

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(2) ด้านความรู้

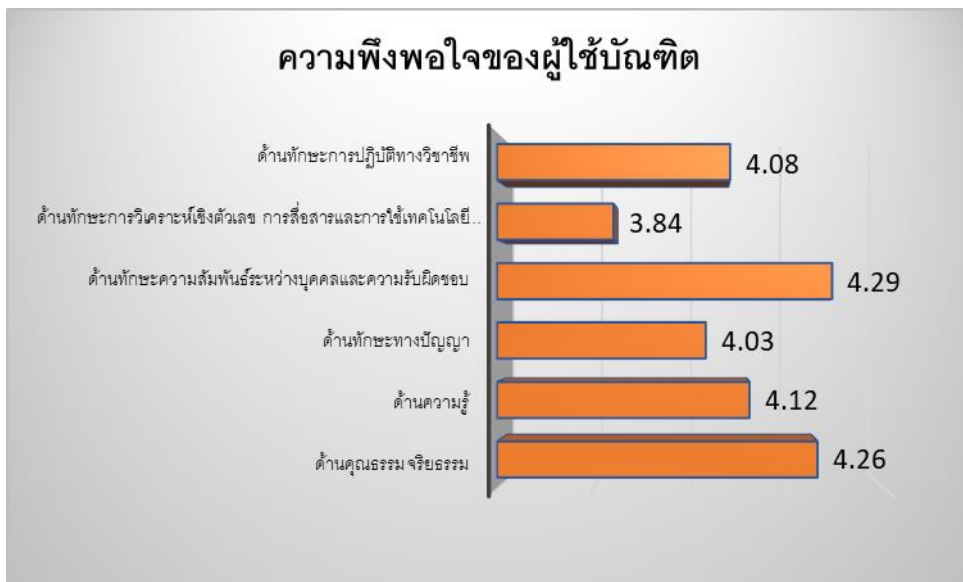
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 4.25) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.10$) และผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในมุมมองของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนคุณลักษณะที่เหลือมีความพึงพอใจในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.08$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.26	0.41	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.12	0.56	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.03	0.73	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.29	0.51	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.84	0.56	มาก
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.08	0.48	มาก
ผลรวมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน	4.10	0.32	มาก
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม	4.38	0.31	มากที่สุด

แผนภูมิที่ 4.12 แสดงความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้

**1) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม**

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม (ตารางที่ 4.26) พบว่า
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวม
อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึง
พอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ เคารพกฎระเบียบ
และข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม ($\bar{X} = 4.69$) เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความ
คิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.50$) และยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} =$
4.42) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน
คุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่อง ชี้นำการปฏิบัติงาน	4.23	0.65	มากที่สุด
2. มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	4.27	0.53	มากที่สุด
3. เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.50	0.58	มากที่สุด
4. แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม	4.08	0.74	มาก
5. ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัดอคติ ในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย	4.19	0.49	มาก
6. ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน	4.42	0.57	มากที่สุด
7. เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	4.69	0.47	มากที่สุด
8. มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลป วัฒนธรรมไทย-จีน	3.73	0.45	มาก
รวม	4.26	0.41	มากที่สุด

2) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านความรู้ (ตารางที่ 4.27) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/
นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.12) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะที่ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1
ข้อ คือ มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการ
ประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และ
นโยบายสังคม ($\bar{X} = 4.31$) ส่วนคุณลักษณะที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย
สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ
ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ใน
ฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบภาวะแวดล้อม ($\bar{X} = 4.15$)
สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.15$) และมีความรู้
เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การ
บริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ
ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.12$)

ตารางที่ 4.27 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้

ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม	4.31	0.54	มากที่สุด
2. มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาทในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบสภาวะแวดล้อม	4.15	0.61	มาก
3. มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์	4.12	0.58	มาก
4. มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงานให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน	3.88	0.76	มาก
5. สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่รับผิดชอบ	4.15	0.61	มาก
รวม	4.12	0.56	มาก

3) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะทางปัญญา (ตารางที่ 4.28) พบว่า
ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาในภาพรวม
อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะที่ได้รับการ
ประเมินความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.35$)
ส่วนคุณลักษณะที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้
ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.19$) สามารถวิเคราะห์
สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ
($\bar{X} = 4.00$) และสามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ
ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนา
ระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 4.28 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ
ทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.56	มาก
2. สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.35	0.56	มากที่สุด
3. มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม	3.77	0.76	มาก
4. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ	4.00	0.82	มาก
5. สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้ จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อ ประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.88	0.54	มาก
รวม	4.03	0.73	มาก

**4) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
รับผิดชอบ (ตารางที่ 4.29) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด
($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะ
และมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.62$) ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย ($\bar{X} = 4.42$) และ
สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.35$)

ตารางที่ 4.29 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึง พอใจ
1. ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย	4.42	0.50	มากที่สุด
2. สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งใน ฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งาน ผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ	3.96	0.82	มาก
3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม	4.35	0.56	มากที่สุด
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาค้นหาพื้นฐาน ของตนเองและของกลุ่ม	4.15	0.67	มาก
5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา	4.62	0.69	มากที่สุด
6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อ นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ ประสบอยู่	4.27	0.53	มากที่สุด
รวม	4.29	0.51	มากที่สุด

5) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ตารางที่ 4.30) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อ
คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า มี
คุณลักษณะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถเลือกและประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน ($\bar{X} = 4.46$) โดยมี
คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง 2 ข้อคือ มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้น
พื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับ
ปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ
และองค์ความรู้ ($\bar{X} = 3.27$) และสามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอ
แนวทางแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.23$)

ตารางที่ 4.30 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา ค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน	4.46	0.50	มากที่สุด
2. มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน	4.15	0.36	มาก
3. สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม	4.00	0.03	มาก
4. สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	3.73	0.45	มาก
5. สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ปัญหา	3.23	0.53	ปานกลาง
6. มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้	3.27	0.60	ปานกลาง
7. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	4.07	0.66	มาก
รวม	3.84	0.19	มาก

**6) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ**

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐาน
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ตารางที่ 4.31)
พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทาง
วิชาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะย่อย พบว่า มี
คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ สามารถสร้างสัมพันธภาพทาง
วิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน ($\bar{X} = 4.27$) โดยคุณลักษณะย่อยที่
เหลือมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์
ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ ($\bar{X} = 4.19$) สามารถปฏิบัติทักษะ
วิชาชีพสังเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้
ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 4.00$) และสามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงาน
ระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 4.31 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน
ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้ง ในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน	4.27	0.60	มากที่สุด
2. สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่ เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ	4.19	0.40	มาก
3. สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับ ผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ	3.88	0.65	มาก
4. สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังเคราะห์อย่างบูรณา การ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม	4.00	0.69	มาก
รวม	4.08	0.48	มาก

7) ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.32) พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.58$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนคุณลักษณะที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.19$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 4.32 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ	4.19	0.40	มาก
2. สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย	4.00	0.40	มาก
3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.46	0.50	มากที่สุด
4. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.46	0.50	มากที่สุด
5. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.54	0.50	มากที่สุด
6. มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม	4.58	0.57	มากที่สุด
7. เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.46	0.50	มากที่สุด
รวม	4.38	0.31	มากที่สุด

8) คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตประเมินว่า บัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตารางที่ 4.33) มีคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 73.1) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 15.4) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 7.7) และด้านความรู้ (ร้อยละ 3.8)

ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 53.8) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 11.5)

ตารางที่ 4.33 คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4	15.4
2. ด้านความรู้	1	3.8
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	19	73.1
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	2	7.7
7. ไม่มี	-	-
รวม	26	100.00
คุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	-	-
2. ด้านความรู้	-	-
3. ด้านทักษะทางปัญญา	-	-
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	-	-
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	14	53.8
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3	11.5
7. ไม่มี	9	34.6
รวม	26	100.00

9) จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงจุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ขยัน	1
2	มีความใฝ่เรียนรู้ จดจำ เข้าใจงานที่มอบหมายให้	1
3	สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	2
4	ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	1
5	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	1
6	ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่	1
7	ทัศนคติเชิงบวก	1
8	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับลักษณะการทำงานได้อย่างเหมาะสม	1
9	มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความขยัน อดทน	1
10	มีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆตลอดเวลา	1
11	ตรงต่อเวลา ทำงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี	1
12	เป็นผู้มีความตั้งใจในการทำงานเพื่อสังคม มีเป้าหมายในชีวิตที่น่าชื่นชม	1
13	มีองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้เป็นอย่างดียิ่ง	1
14	มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความขยันอดทน และมีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับบริการ	1
15	มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กับผู้รับบริการได้ดี	1
16	สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกได้คล่องแคล่ว	1
17	สนใจตั้งใจเรียนรู้ภาพงานรวมขององค์กรที่ทำงานอยู่	1
18	เรียนรู้บทบาทหน้าที่ในบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ที่จะต้องปฏิบัติงานต่อไป (แต่ยังไม่ได้มีโอกาสเห็นวิธีการปฏิบัติงานจริง)	1
19	เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา	1
20	มีความรอบคอบในการทำงาน พยายามไม่ให้งานผิดพลาด	1

10) สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึงสิ่งที่จะต้องปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 สิ่งที่ต้องปรับปรุงของบัณฑิต ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	ขาดประสบการณ์ในการทำหนังสือราชการ	1
2	ไม่มี	1
3	ทักษะการปฏิบัติงาน การเชื่อมโยงข้อมูล การแสวงหาทรัพยากร และการให้คำปรึกษาผู้ใช้บริการ	1
4	สาขาที่เปิดสอนที่เน้นเฉพาะด้านมีน้อยเกินไป	1
5	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	1
6	ค่อนข้างเฉื่อย ยังอยู่ในระหว่างการปรับตัวกับงานและเพื่อนร่วมงาน	1
7	ควรเปิดโลกทัศน์ให้ตนเอง สนใจความเป็นไปของสังคม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือให้เพื่อนร่วมงานรู้จัก	1

11) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตให้ข้อคิดเห็นถึง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ลำดับ	ข้อคิดเห็น	ความถี่
1	เป็นบุคคลเสียสละ	1
2	มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี	1
3	เป็นบุคคลที่มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนต่อแรงเสียดทานต่างๆจากผู้ให้บริการและสังคม	1
4	มีความรับผิดชอบต่อสังคมและงานที่ได้รับมอบหมาย	1
5	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานได้ดี	1
6	ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	1
7	ทักษะการสื่อสาร	1
8	ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1
9	ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและองค์กร	1
10	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	1
11	มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	1
12	การให้คำปรึกษา ความรู้ความเข้าใจด้านจิตวิทยาเด็ก พัฒนาการเด็ก	1
13	เทคนิคการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้ให้บริการที่สามารถสื่อสารในเชิงลึกได้	1
14	มีองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์โดยตรงกับงานที่ปฏิบัติ	1
15	มีความอดทน สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ต้องขังได้	1
16	มีความรู้ความสามารถในการจัดการกับปัญหาได้ดี	1
17	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้พื้นฐาน ทักษะเบื้องต้นในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ - มีความสนใจที่อยากทำงานทางด้านนี้ รู้จักคิดวิเคราะห์เชื่อมโยง และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ - มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในการทำงาน และพร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มที่ 	1

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ขอขอบคุณที่เป็นสถาบันการศึกษาที่สร้างบุคลากรที่มีความจำเป็นต่อหน่วยงาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2565 มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิตระดับปริญญาตรี หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) บัณฑิตระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2564 จำนวน 43 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 88.37 (2) ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตที่มีงานทำ จำนวน 35 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.28 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต และแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences; IBM SPSS Statistics 26) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ภาวะการมีงานทำ การศึกษาต่อและคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86.8) อายุ 23 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 39.5) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลมากที่สุด (ร้อยละ 39.5) ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 50.0) เป็นผู้ที่สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 71.1)

เหตุผลที่สมัครเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ พบว่า มีความสนใจอยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์มากที่สุด (ร้อยละ 65.8) บัณฑิตส่วนใหญ่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 92.1) โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตรุ่นนี้ได้เกรดเฉลี่ยรวม (\bar{X}) ของบัณฑิตทั้งหมดเท่ากับ 2.92

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต พบว่า ในขณะที่ทำการสำรวจบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ (ร้อยละ 92.1) บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 89.5) ด้านความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 50.0) โดยบัณฑิตกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 33.3)

ระยะเวลาการได้งานทำครั้งแรกหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน (ร้อยละ 44.7) ด้านการเปลี่ยนงานภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเปลี่ยนงานหลังจากได้งานทำครั้งแรก (ร้อยละ 71.1)

ประเภทของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 62.9) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มากที่สุด (ร้อยละ 54.5)

ที่ตั้งของหน่วยงาน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล (ร้อยละ 62.9) บัณฑิตที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 72.7) เมื่อพิจารณาตำแหน่งงาน พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 32.2) ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 51.4) ส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์/สวัสดิการสังคม (ร้อยละ 68.6)

ความพึงพอใจงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่พึงพอใจมาก (ร้อยละ 54.3) ส่วนเหตุผลที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆ หรือไม่พอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ค่าตอบแทนต่ำ และขาดความมั่นคง เท่ากัน (ร้อยละ 40.00) บัณฑิตส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก (ร้อยละ 45.7)

การสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่เคยสมัครสอบ (ร้อยละ 78.9) และมีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้นที่ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตแล้ว

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตนเองของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.05$) และผลการพัฒนา คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตแต่ละด้านเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.21$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.05$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.02$) ด้านทักษะ การปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.82$)

ผลการประเมินด้านคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต พบว่า อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยคุณลักษณะย่อยที่ได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.36$) มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.34$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.31$) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.26$) และเป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.21$)

บัณฑิตได้ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็ง ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 36.8) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 31.6) ด้าน ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ร้อยละ 26.3) และด้านความรู้ (ร้อยละ 5.3) ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 39.5) ด้านทักษะทางปัญญา (ร้อยละ 13.2) ด้านความรู้ (ร้อยละ 5.3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (ร้อยละ 5.3) ด้านทักษะการปฏิบัติ ทางวิชาชีพ (ร้อยละ 5.3) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (ร้อยละ 2.6) ตามลำดับ

5.1.2 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.2) ตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารระดับกลาง/ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่าย (ร้อยละ 80.8) ทำงานในหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.6) เป็นหน่วยงานที่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 84.6) และมีระยะเวลาร่วมงานกับบัณฑิต 3-5 เดือน (ร้อยละ 65.4)

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนคุณลักษณะที่เหลือมีความพึงพอใจในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.08$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ผลการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะพิเศษในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะย่อย พบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ดังนี้ มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.58$) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนคุณลักษณะที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.19$) และสามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.00$)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ภาวะการมีงานทำและการศึกษาต่อของบัณฑิต

ผลการศึกษาคั้งนี้แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตในปีการศึกษา 2564 ส่วนใหญ่ได้งานทำแล้วสูงถึง ร้อยละ 92.1 ซึ่งอยู่ใน

ระดับสูงกว่าภาวะการมีงานทำโดยเฉลี่ยของบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั่วประเทศ ที่จบการศึกษาในปีเดียวกัน โดยภาพรวมภาวะการมีงานทำทั้งประเทศของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้งานทำร้อยละ 72.21 (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566: ออนไลน์) อันเนื่องมาจากความต้องการบุคลากรเข้าทำงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ดังเห็นได้จากหน่วยงานที่บัณฑิตเข้าทำงานส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ 62.9) โดยมากกว่าครึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ร้อยละ 54.5) ส่วนใหญ่ทำงานตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 32.2) รองลงมาคือ ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 16.1) จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตบรรลุตามเป้าหมาย สามารถดำเนินการสร้างผลผลิตให้ออกไปทำงานได้ตรงตามสาขาที่เรียน แต่อย่างไรก็ตามตำแหน่งงานของบัณฑิตยังขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน เนื่องจากการจ้างชั่วคราว ซึ่งมีลักษณะเป็นสัญญาจ้างเหมารายปีหรือรายโครงการ โดยบัณฑิตส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือน 14,001 – 16,000 บาท (ร้อยละ 51.4) หรือคิดเป็นเงินเดือนเฉลี่ยโดยรวม (\bar{X}) = 16,516.86 บาท/เดือน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่พึงพอใจมาก (ร้อยละ 54.3) รองลงมาคือ รู้สึกเฉยๆ (ร้อยละ 31.4) และไม่พอใจ (ร้อยละ 14.3) โดยเหตุผลหลักที่บัณฑิตรู้สึกเฉยๆหรือไม่พอใจต่องานที่ทำในปัจจุบัน คือ ค่าตอบแทนต่ำ (ร้อยละ 40.0) และขาดความมั่นคง (ร้อยละ 40.0) สอดคล้องกับผลการศึกษาของศศิพิมล แก่นเมือง (2562: 92-93) พบว่า ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่นักสังคมสงเคราะห์ได้รับยังไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ควรให้ค่าตอบแทนวิชาชีพเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับนักสังคมสงเคราะห์ เช่นเดียวกับผลการศึกษาในประเทศสวีเดน (Blom & Espvall, 2023: 2-11) พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่ได้งานทำทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 75) โดยได้ทำงานสังคมสงเคราะห์ตรงกับวุฒิที่จบการศึกษา ส่วนใหญ่ทำงานในภาครัฐโดยเฉพาะในองค์กรส่วนท้องถิ่นมากที่สุด และยังพบว่าบัณฑิตสังคมสงเคราะห์มากกว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 38) ยอมรับการทำงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ โดยมีจำนวน 1 ใน 3 ที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการจ้างงานในฐานะที่ปรึกษาขององค์กรภาคเอกชน งานสังคมสงเคราะห์ภาคเอกชน (private sector) เป็นอีกส่วนงานหนึ่งของการทำงานสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ในประเทศสวีเดน ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักสังคมสงเคราะห์ในภาคเอกชนมีภารกิจตามงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ซึ่งมักจะทำงานบริการสังคมในระยะเวลาที่สั้นลง

ด้านการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ ภายหลังสำเร็จการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (ร้อยละ 89.5) รองลงมาคือ กำลังศึกษาต่อและทำงานด้วย (ร้อยละ 7.9) และศึกษาต่อโดยไม่ทำงาน (ร้อยละ 2.6) นอกจากนี้ยังพบว่า บัณฑิตประมาณครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 50.0) โดยส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อปริญญาโท ด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 33.3) ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่ทางคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมควรนำมาพิจารณาเพื่อสร้างกลยุทธ์และแรงจูงใจให้บัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสมัครเข้ามาเรียนต่อในระดับปริญญาโท ทั้งนี้การศึกษาคือในภาพรวมทั้งประเทศของบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า กำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 5.26 (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2565)

นอกจากนี้ประเด็นที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขคือ เรื่องการสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่เคยสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ (ร้อยละ 78.9) และมีเพียง 1 คน (ร้อยละ 2.6) ที่ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

5.2.2 คุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.10$) โดยพบว่า คุณลักษณะที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.29$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ผลการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์ (2557: 79; 2558: 68-69, 2559: 93, 2561: 75, 2562: 74, 2565: 106) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้ายังพบว่า คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจมากที่สุดคือ มีจิตอาสา เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.54$) มี

คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.46$) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คือ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง มีคุณธรรม และอุทิศตนรับใช้สังคม อันเป็นผลมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต สอดคล้องกับผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม (ร้อยละ 73.1) และด้านคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ 15.4) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายจ้างและสถานประกอบการดังผลการวิจัยของ จันทร์จิรา ปานลัม (2558: 54) พบว่า คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของพนักงานตามทัศนะของนายจ้าง ได้แก่ ด้านความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรและสังคมได้เป็นอย่างดี และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และนิตยา มณีนาค. (2559: 40) พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการมีความต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านคุณค่าทัศนคติ และจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรารภรณ์ ศรีบุญ (2556: 126) พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานที่มีคุณธรรมจริยธรรมหลายด้าน ได้แก่ ความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความซื่อสัตย์ และมีความเสียสละ และผลการศึกษาของมงคล กิตติวุฒินิกร และมนัสดา ชัยสวณิยาภรณ์ (2560: 35) พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีตามความต้องการของสถานประกอบการ ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านความสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล และนกุล ชื่นพิง (2560: 137) พบว่า ผู้ประกอบการมีความคาดหวังต่อทักษะที่พึงประสงค์ของพนักงานมากที่สุด ได้แก่ ด้านจริยธรรมในการทำงาน ด้านความรู้ในการทำงาน และด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ

คุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$) โดยเฉพาะคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจ

ปานกลาง 2 ข้อคือ มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้ ($\bar{X} = 3.27$) และสามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.23$) ซึ่งทั้งสองลักษณะดังกล่าวเป็นความรู้ความสามารถทางการวิจัยและการใช้สถิติเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน ซึ่งยังเป็นจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุง เช่นเดียวกับข้อคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่เห็นว่าส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือข้อควรต้องปรับปรุงของบัณฑิตคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 53.8) ผลการศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กร กนก อนุธรรมณะกุล (2556: 129) พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร/อาจารย์ เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการโรงแรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะใน 2 ประเด็นคือ (1) การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (2) การใช้ความรู้ทางสถิติในการปฏิบัติงาน และผลการศึกษาของ ชูติกาญจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ (2564: 32 - 33) พบว่า บุคลากรหน่วยงานภาครัฐมีระดับทักษะต่ำกว่าระดับที่หน่วยงานต้องการ ได้แก่ ทักษะด้านภาษา ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะด้านคณิตศาสตร์และการคำนวณ เช่นเดียวกับผลการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตหลายสถาบัน (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2557: 11; สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ, 2557: 23-24; ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2558: 27; วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช, 2561: 2-3) วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ (ประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช, 2559: 140) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (บุรินทร์ ศิริเนตร์และคณะ, 2563: 298) และคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์, 2557: 66; 2558: 78, 2559: 85, 2561: 75, 2562: 93, 2565: 106) พบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความพึงพอใจด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตอยู่ในระดับต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น เช่นเดียวกับผลการศึกษาของวารภรณ์ ศรีบุญ (2556: 126) พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานที่มีความรู้ในเชิงวิชาการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต่ำ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับดี และมีทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ดังนั้นจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาทบทวนปรับปรุง และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งความรู้เทคนิคทางการวิจัยและการใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ปัญหาสังคม ซึ่งเป็นสมรรถนะที่จำเป็นในการทำงานของนักวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตประมาณครึ่งหนึ่งมีความต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 50.0) โดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้านสังคมสงเคราะห์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ควรพิจารณาถึงกลยุทธ์และแรงจูงใจให้บัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสมัครเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาโท

2. ควรส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา เข้าใจถึงความสำคัญของการสอบและขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

3. ควรพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆให้กับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเข้าสู่อาชีพและการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชาการวิจัยในงานสังคมสงเคราะห์

2. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงตลาดแรงงานและความต้องการจ้างงานนักสังคมสงเคราะห์ในภาคเอกชน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรรณก อนรรฆนระกุล. (2556). **คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาการท่องเที่ยว และสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). **แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ.2564-2570.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2564). **แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และนิตยา มณีนาค. (2559). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และแนวทางการปฏิบัติ.** เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.
- คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2561. (2563). **คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2561.** สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

- คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายบัณฑิตและฝึกซ้อม ประจำปีการศึกษา 2562 และ 2563. (2563). **คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 28 และครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2562 และประจำปีการศึกษา 2563.** สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- คณะกรรมการฝ่ายทะเบียนบัณฑิต ปริญญาบัตรและหนังสือที่ระลึก. (2565). **คู่มือฝึกซ้อมพิธีประสาทปริญญาบัตร ครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2564.** สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2560). **หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560).** สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2557). **ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2555.** เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- จันทร์จิรา ปานลิ้ม. (2558). **คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของพนักงานตามทัศนะของนายจ้างในจังหวัดสมุทรสาคร.** การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุรินทร์ ศิริเนตร์, รฐา จันทวารา, พรพิมล ศรีสเรศ และสถาพร ยังประยูร. (2653). **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านโรงแรม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2563), หน้า 287 – 303.**
- ประภาพรรณ เปลี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช. (2559). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. วารสารพยาบาลตำรวจ, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2559), หน้า 136-144.**
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2559). **การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล. สาขาการวัดและประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.**

- ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. (2558). รายงานการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อ **คุณลักษณะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.** ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มงคล กิตติวุฒิกโร และมนัสดา ชัยสวณียากรณ์. (2560). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีใน ความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร. วารสารวิจัยและพัฒนา วไล ยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2560), หน้า 27-37.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2563). **จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนและสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรกำหนด.** Retrieved from <https://gradeonline.hcu.ac.th/modules.php?name=ozaki6&file=print1&id=>.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2566). **วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาการศึกษา.** สืบค้นจาก <https://www.hcu.ac.th/>.
- วารภรณ์ ศรีบุญ. (2556). ความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี. การประชุม ชาติใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย, หน้า 119 - 130. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. (2561). รายงานสรุปผลการติดตามคุณภาพบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อัตลักษณ์ และมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 (ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน) สาขาพยาบาลศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2561 (รุ่นที่ 67) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. พิษณุโลก: วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.
- ศศิพิมล แก่นเมือง. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคม สงเคราะห์รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556.** สารนิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2557). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของ
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา
2557. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2558). การศึกษาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของ
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา
2558. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2559). คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2559.
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2561). คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2560.
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2562). คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2561.
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2563). คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2562.
สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ศิริพร เกื้อกุลนุรักษ์. (2565). คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ และคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิต หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปี
การศึกษา 2564. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. (2559). จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร:
สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต. Retrieved
from <http://www.employ.mua.go.th/>.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2563). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. Retrieved from <http://www.employ.mua.go.th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. Retrieved from <https://employ.mhesi.go.th/index.php/MDl8fG1haW4vZGV0YWlsc3ViMmxldmVsMi8yNTYwLzI1NjQ>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). **ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต**. Retrieved from <https://employ.mhesi.go.th/index.php/MDl8fG1haW4vZGV0YWlsc3ViMmxldmVsMi8yNTYwLzI1NjQ>.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. (2551). **คู่มือการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **รายงานวิจัยเรื่อง กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework): กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทเพลีนสตูดิโอจำกัด
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). **แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ. (2557). **รายงานคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2562). **การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Alpaslan, A. N. (2019). **Promoting social work graduates' employment through the social work curriculum: Employers' perspectives on the employability of Unisa's newly qualified social workers.** *Social work/ Maatakaplike Werk*, vol.55 no.3; Issue 8, pp. 340-358. <http://dx.doi.org/10.15270/52-2-744>.

Blom, H. & Espvall, M. (2023). Social work students' professional preferences. **Social Work Education**, Published online 31 May 2023. Routledge Taylor & Francis Group. <https://doi.org/10.1080/02615479.2023.2216209>.

Burt, Mike. (2020). **A History of the Roles and Responsibilities of Social Workers: From the Poor Laws to the Present Day.** Abingdon, Oxon: Routledge, Taylor & Francis Group.

Gliem Joseph A., and Gliem Rosemary R..(2003). **Calculating, Interpreting, and Reporting Cronbach's Alpha Reliability Coefficient for Likert-Type Scales.** 2003 Midwest Research to Practice Conference in Adult, Continuing and Community Education. Columbus, Ohio: Ohio State University. Retrieved from <https://scholarworks.iupui.edu/Bitstream/handle/1805/344/Gliem%20&%20Gliem.pdf?s..>

International Federation of Social Workers (IFSW). (2018). **Global Social Work Statement of Ethical Principles.** Retrieved from <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>.

International Federation of Social Workers. (2023). **Global Definition of Social Work.** Retrieved from <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>.

กฎหมาย

กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนที่ 21 ก หน้า 1 วันที่ 25 มีนาคม 2564.

กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก หน้า 3 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนที่ 20 ก หน้า 28 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก หน้า 12 วันที่ 31 มีนาคม 2565.

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2566.

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง กำหนดปรัชญาการอุดมศึกษาไทยและระบบอุดมศึกษาใหม่ด้านการสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคน. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 2 วันที่ 30 มิถุนายน 2564.

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552.

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.

ประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2564. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 144 ง หน้า 34 วันที่ 30 มิถุนายน 2564.

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.2562. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 54 วันที่ 1 พฤษภาคม 2562.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

1. แบบสอบถามผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง
2. แบบสอบถามบัณฑิต
3. ตารางภาคผนวกที่ 1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)
4. ตารางภาคผนวกที่ 2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

โครงการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ปีการศึกษา 2565

เรียน ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา/
นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ในการนี้ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถาม หรือมอบหมายให้หัวหน้างานหรือผู้ที่
สามารถประเมินการปฏิบัติงานของบัณฑิตได้ตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุง พัฒนา
หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ให้เป็นไปตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และขอความกรุณาส่งคืนโดยใส่ซองจดหมายที่จำหน่ายซอง
ไว้แล้วตามที่แนบมาพร้อมนี้ ภายในวันที่ 10 มีนาคม 2566

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ถนนเทพรัตน์ ก.ม.18 ต.บางโหลง
อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ชื่อ - นามสกุลของบัณฑิต

ตำแหน่งงานของบัณฑิต

- * โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
- แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต
- ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. ชื่อหน่วยงาน
ที่อยู่.....
โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

2. ตำแหน่งงานของท่านในหน่วยงาน.....

3. เพศ ชาย หญิง

4. อายุ..... ปี

5. ประเภทของหน่วยงาน
 1. ราชการ สังกัดกระทรวง.....
 2. บริษัทเอกชน 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่นๆ (ระบุ).....

6. ระยะเวลาที่ท่านทำงานเกี่ยวข้องกับบัณฑิต
 1. เป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน
 2. เป็นผู้ร่วมงาน เป็นเวลา..... ปี.....เดือน

7. ลักษณะงานที่บัณฑิตทำตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่
 1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1 มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศิลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน						
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
1.3 เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
1.4 แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.5 ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนจัด อคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย						
1.6 ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน						
1.7 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม						
1.8 มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรม ไทย-จีน						
2. ด้านความรู้						
2.1 มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทาง สังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์ เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และนโยบายสังคม						
2.2 มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะ ปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบ ภาวะแวดล้อม						
2.3 มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การ จัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคม สงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อ พัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่ กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์						
2.4 มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงาน ให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน						
2.5 สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองาน ที่รับผิดชอบ						
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง						
3.2 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง						
3.3 มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม						
3.4 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ						
3.5 สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการ ค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
4.1 ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย						
4.2 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งาน ผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ						
4.3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม						
4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม						
4.5 มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา						
4.6 ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่						
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.1 สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน						
5.2 มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน						
5.3 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม						
5.4 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์						
5.5 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา						
5.6 มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการจัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้						
5.7 มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ให้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้						
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ						
6.1 สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งใน						

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ					ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ระดับรายการณี กลุ่ม และชุมชน						
6.2 สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ						
6.3 สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ						
6.4 สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม						
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต						
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ						
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย						
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม						
7.4 มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์						
7.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						
7.6 มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม						
7.7 เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ						
7.8 มีความพร้อมในการทำงานได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา						

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

(ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

5. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มีการทำงาน)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

* โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ชื่อ - นามสกุลของบัณฑิต

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้าน.....

ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ..... E-mail

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ 1. หญิง 2. ชาย

2. อายุ (นับถึงวันนี้)ปีเดือน

3. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส 3. หม้าย 4. หย่า 5. แยกกันอยู่

4. ภูมิลำเนาอยู่จังหวัด.....

5. ระดับการศึกษา ก่อนเข้าศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

1. มัธยมศึกษาปีที่ 6 สาย วิทย์-คณิต
 ศิลป์-คำนวณ
 อื่นๆระบุ.....

2. ปวช. 3. ปวส.

6. ท่านเข้าศึกษาในปีการศึกษา.....

7. ท่านเข้าเรียนในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม โดย

- 1. สมัครเข้าเรียนเป็นครั้งแรก
- 2. สมัครเข้าเรียนโดยมีการเทียบโอนรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้
- 3. ย้ายคณะมาจากคณะอื่น (ย้ายภายในมหาวิทยาลัย)
- 4. อื่นๆ ระบุ.....

8. เหตุผลที่ท่านสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรนี้ (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- 1. มีความสนใจ อยากประกอบอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์
- 2. เรียนตามคำแนะนำของคนอื่น
- 3. เรียนจบแล้วมีงานทำ
- 4. ชื่อเสียงของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ม.หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 5. ต้องการเรียนจบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้
- 6. อื่นๆ ระบุ.....

9. ระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา.....ปี เดือน

10. เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา.....

11. ก่อนเข้าศึกษาที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ท่านเคยทำงานที่มีรายได้มาก่อนหรือไม่ (งานประจำ/งานชั่วคราว) 1. ทำ 2. ไม่เคยทำ

12. หลังสำเร็จการศึกษาแล้วท่านได้งานทำครั้งแรก เมื่อใด

- 1. หางานได้ก่อนจบการศึกษา หรือได้งานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา
- 2. หลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน 3. หลังสำเร็จการศึกษา 4-6 เดือน
- 4. หลังสำเร็จการศึกษา 7-9 เดือน 5. หลังสำเร็จการศึกษา 10-12 เดือน
- 6. มากกว่า 1 ปี 7. เป็นงานเดิมก่อนมาศึกษา หรือได้งานทำระหว่างศึกษา
- 8. ยังไม่เคยทำงาน

13. ตำแหน่งงานที่ท่านทำครั้งแรก

14. ท่านเปลี่ยนงานมาแล้ว..... แห่ง ไม่เคยเปลี่ยนงาน ยังไม่เคยทำงาน

15. การศึกษาต่อ

- 1. ต้องการศึกษาต่อ ในหลักสูตร.....
- 2. ไม่ต้องการศึกษาต่อ
- 3. กำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....

16. การสอบรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

- 1. เคยสมัครสอบมาแล้ว ครั้ง
- 2. ไม่เคยสมัครสอบ

17. ปัจจุบันท่านได้ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต จากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แล้วหรือยัง

- 1. ได้ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มาแล้ว
- 2. ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนและยังไม่ได้รับใบอนุญาต
- 3. อื่นๆ ระบุ.....

18. สถานภาพการทำงานในปัจจุบัน

- 1. ทำงาน (รวมถึงประกอบอาชีพอิสระ/ กิจการส่วนตัว/ ช่วยงานครอบครัวที่ทำให้ท่านมีรายได้)
- 2. ทำงาน และกำลังศึกษาต่อในหลักสูตร.....
- 3. ไม่ได้ทำงาน (เข้าไปตอบตอนที่ 3 หน้า 4) เนื่องจาก.....
- 4. ไม่ได้ทำงาน เนื่องจากกำลังศึกษาต่อในหลักสูตร..... (เข้าไปตอบตอนที่ 3 หน้า 4)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการทำงานของบัณฑิต (สำหรับผู้ที่มิ้งงานทำในปัจจุบัน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามข้อเท็จจริง

1. ประเภทของหน่วยงานที่ท่านทำงาน

- 1. ราชการ สังกัดกระทรวง.....
- 2. บริษัทเอกชน 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่นๆ (ระบุ).....

2. ตำแหน่งงานที่ท่านทำ.....

3. ลักษณะงานที่ท่านตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์หรือไม่

- 1. ตรงกับ/เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
- 2. ไม่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์

4. เงินเดือนที่ได้รับ จำนวน บาท/เดือน

5. ชื่อหน่วยงาน
ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

6. ความพึงพอใจกับตำแหน่งงานในปัจจุบัน

- 1. พอใจมาก 2. พอใจ 3. เฉยๆ 4. ไม่พอใจ

ถ้าตอบ **เฉยๆ** หรือ **ไม่พอใจ** โปรดระบุสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ ต่อไปนี้

- 1. ค่าตอบแทนต่ำ 2. ขาดความมั่นคง 3. ขาดความก้าวหน้า
- 4. ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา 5. ระบบงานไม่ดี 6. ผู้ร่วมงานไม่ดี
- 7. อื่นๆ ระบุ.....

7. ท่านสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้เพียงใด

- 1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง
- 4. น้อย 5. น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 มีจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมในงาน จริยธรรมทางวิชาการ ศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน					
1.2 มีคุณธรรม 6 ประการ ได้แก่ ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ซื่อสัตย์ กตัญญู และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
1.3 เห็นคุณค่า เข้าใจ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
1.4 แสดงออกถึงความมีวินัย กล้าหาญ ความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม					
1.5 ปกป้องสิทธิของกลุ่มผู้ใช้บริการระดับต่างๆ ตลอดจนขจัดอคติในการปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้ใช้บริการที่แตกต่างหลากหลาย					
1.6 ยึดถือหลักการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆในการปฏิบัติงาน					
1.7 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม					
1.8 มีความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย-จีน					
2. ด้านความรู้					
2.1 มีความรู้และหลักการทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานในการประยุกต์ใช้งาน การวิเคราะห์เข้าใจพลวัตของมนุษย์และสังคม การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคม					
2.2 มีความรู้ในวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ ค่านิยม จริยธรรม นโยบายของสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพที่สามารถรับผิดชอบและกระทำบทบาท ในฐานะปฏิบัติงานทั่วไป (Generalist) ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบภาวะแวดล้อม					
2.3 มีความรู้เฉพาะด้านทางสังคมสงเคราะห์ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดการรายกรณี การจัดการโครงการ การบริหารงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอต่อการพัฒนาความเข้าใจ เสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ระบบงาน และสร้างสรรค์งานบริการแก่กลุ่มเป้าหมายทางสังคมสงเคราะห์					
2.4 มีความรู้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม อันจะทำให้สามารถและกำหนดนโยบายแผนงาน และปฏิบัติงาน ให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทัน					
2.5 สามารถนำความรู้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่					

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รับผิดชอบ					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ จดจำ เข้าใจสาระและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
3.2 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
3.3 มีทักษะในการคิดเชิงเหตุผลและการคิดแบบองค์รวม					
3.4 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ตีความและประเมินค่าเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนำไปใช้อย่างมีวิจารณญาณ					
3.5 สามารถสืบค้น แยกแยะ ประเมิน บูรณาการ และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ทั้งที่ได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้าวิจัยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคม พัฒนาระบบบริการสังคม และขยายองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองไทย					
4.2 สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยยึดหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่งาน ผู้ใช้บริการและสังคมเป็นสำคัญ					
4.3 สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม					
4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม					
4.5 มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนึกสาธารณะและมีจิตอาสา					
4.6 ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบงานอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการกับปัญหาสังคมที่ประสบอยู่					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้งาน					
5.2 มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล ประมวล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน					
5.3 สามารถสรุปประเด็น และสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน และเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้ถูกต้องเหมาะสม					
5.4 สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์					
5.5 สามารถระบุและใช้เทคนิคทางสถิติในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ปัญหา					
5.6 มีทักษะในการวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานที่ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม หรือข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยที่จะช่วยในการ					

คุณลักษณะของบัณฑิต	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
จัดการกับปัญหาสังคมในระดับและรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ วิธีการทำงาน คุณภาพบริการ และองค์ความรู้					
5.7 มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้					
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ					
6.1 สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน					
6.2 สามารถรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาการบริการ					
6.3 สามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน ได้ทันทีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ					
6.4 สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้ประสานงานและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม					
7. คุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต					
7.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการตรงกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ใช้บริการ					
7.2 สามารถคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย					
7.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
7.4 มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์					
7.5 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
7.6 มีจิตอาสาเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม					
7.7 เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดเด่น/จุดแข็งของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 7. ไม่มี

2. คุณลักษณะที่ท่านคิดว่าเป็นจุดที่ควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม (ตอบเพียง 1 ด้านเท่านั้น)

- 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2. ด้านความรู้
- 3. ด้านทักษะทางปัญญา
- 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6. ด้านด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- 7. ไม่มี

3. จุดเด่นของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

4. จุดอ่อน/ข้อควรปรับปรุงของบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

.....

.....

.....

.....

ตารางภาคผนวกที่ 1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิต ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5	1	1	1	1	ใช้ได้
1.6	1	1	1	1	ใช้ได้
1.7	1	1	1	1	ใช้ได้
1.8	1	1	1	1	ใช้ได้
2.1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2	1	1	1	1	ใช้ได้
2.3	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5	1	1	1	1	ใช้ได้
3.1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.1	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4	1	1	1	1	ใช้ได้
4.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.1	1	1	1	1	ใช้ได้
5.2	1	1	1	1	ใช้ได้
5.3	1	1	1	1	ใช้ได้
5.4	1	1	1	1	ใช้ได้
5.5	1	1	1	1	ใช้ได้
5.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.1	1	1	1	1	ใช้ได้
6.2	1	1	1	1	ใช้ได้
6.3	1	1	1	1	ใช้ได้
6.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.1	1	1	1	1	ใช้ได้
7.2	1	1	1	1	ใช้ได้
7.3	1	1	1	1	ใช้ได้
7.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.5	1	1	1	1	ใช้ได้
7.6	1	1	1	1	ใช้ได้
7.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทุกข้อมีค่า 1.00

ตารางภาคผนวกที่ 2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5	1	1	1	1	ใช้ได้
1.6	1	1	1	1	ใช้ได้
1.7	1	1	1	1	ใช้ได้
1.8	1	1	1	1	ใช้ได้
2.1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2	1	1	1	1	ใช้ได้
2.3	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5	1	1	1	1	ใช้ได้
3.1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.1	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4	1	1	1	1	ใช้ได้
4.5	1	1	1	1	ใช้ได้
4.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.1	1	1	1	1	ใช้ได้
5.2	1	1	1	1	ใช้ได้
5.3	1	1	1	1	ใช้ได้
5.4	1	1	1	1	ใช้ได้
5.5	1	1	1	1	ใช้ได้
5.6	1	1	1	1	ใช้ได้
5.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC (Mean)	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.1	1	1	1	1	ใช้ได้
6.2	1	1	1	1	ใช้ได้
6.3	1	1	1	1	ใช้ได้
6.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.1	1	1	1	1	ใช้ได้
7.2	1	1	1	1	ใช้ได้
7.3	1	1	1	1	ใช้ได้
7.4	1	1	1	1	ใช้ได้
7.5	1	1	1	1	ใช้ได้
7.6	1	1	1	1	ใช้ได้
7.7	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ทุกข้อมีค่า 1.00

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณปพร ลีวิโรจน์

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีนา เลิศแสนพร

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3. อาจารย์นวนไล วัฒนกุล

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ภาคผนวก ข.

1. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2558
2. ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2562
3. ประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2564

(สำเนา)

ที่ อว 0224/๑๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

๓) สิงหาคม 2562

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

เรียน (แจ้งท้ายสำเนา)

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศธ 0506(1)/ว 1639 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2558

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีนโยบายที่จะ
ส่งเสริมและพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำ มคอ.3 – มคอ. 7 ตามที่ได้กำหนดในประกาศ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 และได้แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษารับทราบไปแล้ว รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงใคร่ขอ
เวียนแจ้งแนวทางการจัดทำ มคอ.3 – มคอ.7 อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการ
ปรับเปลี่ยนได้อย่างอิสระ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.3 – มคอ.7 เป็นสำคัญ ทั้งนี้ สามารถ
สืบค้นประกาศฯ ได้ที่เว็บไซต์ <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/> หรือปรากฏตาม QR Code
ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หนังสือที่ ศธ 0506(1)/ว 1639
ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2558

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

โทร. 0-2039-5614

โทรสาร 0-2039-5665

ที่ ศธ 0506(1)/๑16๓9

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

๑4 ธันวาคม 2558

เรื่อง ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร
การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์
ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 11/2558 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558
พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการกำหนดรายละเอียดของการบริหารและจัดการเรียน
การสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา จึงมีมติให้จัดทำประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558
ให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.3-7
โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง
เจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.3-7 ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ และให้แต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนด
ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ใช้ในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของ
หลักสูตรประจำปีที่ระบุไว้ในหมวดที่ 1-6 ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต
ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ
สาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี) หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์จะกำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถทำได้
โดยหัวข้อและรายละเอียดของ มคอ.3-7 และตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน 12 ข้อ ที่ปรากฏในเอกสารแนบท้าย
ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นเพียงตัวอย่างและแนวทางในการดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม)

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โทร. 0-2610-5378 , 0-2610-5379

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โทรสาร 0-2354-5491 , 0-2354-5530

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

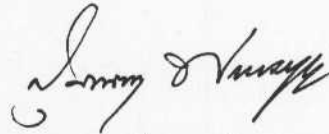
๒. ให้เพิ่มข้อความไว้ท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดจะจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในลักษณะอื่น สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗ โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗” ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๓. ให้ถือว่าตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน ๑๒ ตัวบ่งชี้ (ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเคยกำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒) เป็นเพียงแนวทางเท่านั้น โดยสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและ

รายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีที่ผ่านมาในหมวดที่ ๑ - ๒ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสถาบันอุดมศึกษา ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถเสนอขอปรับตัวบ่งชี้ใหม่ได้แล้วเสร็จ ให้ใช้ตัวบ่งชี้เดิมก่อนได้ หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์กำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถกระทำได้ กรณีหลักสูตรมีการปรับตัวบ่งชี้ใหม่ให้นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสมณฑา พรหมบุญ)

ประธานกรรมการการอุดมศึกษา

เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเป็นเครื่องมือให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เป็นวงจรคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ประกอบด้วย แนวทางการออกแบบหลักสูตร รายวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการรายงานผลการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน รายละเอียดปรากฏในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระและมีหลักในการกำหนดรายละเอียดของการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา จึงกำหนดเฉพาะเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและหลักสูตร ไว้ในเอกสาร มคอ. ๓ - ๗ ดังต่อไปนี้

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษา จะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดแผนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การประเมินรายวิชา และกระบวนการปรับปรุง

มคอ. ๔ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายและรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ

ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

มคอ. ๕ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) หมายถึง รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาคหรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนารายวิชา

มคอ. ๖ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม

รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report) หมายถึง รายงานผลการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษา ว่าได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษาในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุด ปัญหาด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมิน การฝึกของนักศึกษา/อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/พนักงานพี่เลี้ยง

มคอ. ๗ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report) หมายถึง การรายงานผลประจำปีการศึกษาโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร ตัวอย่างเช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปภาพรวมของรายงานผลของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การเทียบเคียงผลการดำเนินการกับมาตรฐานอื่นๆ ที่มีสรุปผลการประเมินหลักสูตรจากความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การรายงานผลดังกล่าวจะส่งไปยังหัวหน้าภาควิชา/คณบดี และใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ และเป็นข้อมูลในการรับรองหลักสูตรจากผู้ประเมินภายนอกได้ด้วย

ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๔) (ข) ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดยความเห็นชอบ ของสภานายกพิเศษ จึงกำหนดข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ว่าด้วยจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า หลักความประพฤติปฏิบัติ ที่เป็นค่านิยม และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ยึดถือปฏิบัติ อันนำไปสู่คุณภาพเชิงวิชาชีพ ตลอดจนรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ และสถานะของวิชาชีพ

“วิชาชีพสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า วิชาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ประกอบวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และผู้ประกอบวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์รับอนุญาต

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ” หมายความว่า บุคคลซึ่งต้องประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ ความรู้และทักษะทางสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน เพื่อให้กระทำหน้าที่ทางสังคมและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตจากสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตน และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๕ ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณมีปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับการตีความ ตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือว่าคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นที่สุด

ข้อ ๖ ให้นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงประพฤติตนในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม ละเว้นการประพฤติทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเอง ผู้อื่น และวิชาชีพ

ข้อ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้และทักษะการประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

หมวด ๒

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ และคำนึงถึงมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๑๑ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงศรัทธาและรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์ต่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกระทำการในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่วิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพ พึงส่งเสริม สนับสนุนวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้ก้าวหน้าและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

หมวด ๓

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๓ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเคารพ สิทธิ ศักดิ์ศรี และคุณค่าความเป็นมนุษย์ ความแตกต่าง ความหลากหลาย และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ โดยใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และปราศจากอคติทั้งปวง

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงยึดหลักการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม เคารพในการตัดสินใจของผู้รับบริการและรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการให้บริการต่อผู้รับบริการ

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องรักษาความลับของผู้รับบริการ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง โดยต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยด้วย

หมวด ๔

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพ

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงให้เกียรติ เคารพในสิทธิ หน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบ ของผู้ร่วมวิชาชีพ สหวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายในการทำงาน

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงช่วยเหลือเกื้อกูล ร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน และสร้างความสามัคคี กับผู้ร่วมวิชาชีพ สหวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายอย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงานและผลงาน โดยไม่แอบอ้างผลงาน ของผู้อื่นมาเป็นของตน

หมวด ๕

จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อ ๑๙ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหา และความต้องการทางสังคม รวมทั้ง มีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดความเป็นธรรมทางสังคม

ข้อ ๒๐ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงยอมรับ และเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม

หมวด ๖

จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด

ข้อ ๒๑ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

ข้อ ๒๒ ผู้ประกอบวิชาชีพพึงตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อที่มีต่อองค์กร และดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิ ขององค์กร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

อภิญา เวชชัย

นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ประกาศสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

เรื่อง มาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่มาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบกับข้อบังคับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ต้องประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับ ทั้งต้องดำรงตนและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ดังนั้น เพื่อให้มีมาตรฐานกลางของการจัดบริการสังคมสงเคราะห์ อันเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเสริมพลังอำนาจของบุคคล ครอบครัว กลุ่ม หรือชุมชน รวมถึงเป็นแนวทางการดำรงตนของผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานผ่านระบบ หรือกระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จึงกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย ๖ มาตรฐาน ๒๙ องค์กรประกอบ ดังนี้

๑. มาตรฐานจรรยาบรรณ

เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึด “หลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๕ มาตรา ๓๓ ตามประกาศของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี ๖ องค์กรประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์กรประกอบที่ ๑ จรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ ตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีคุณธรรม ประพฤติตน อยู่ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม
- องค์กรประกอบที่ ๒ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ ยึดมั่นในหลักวิชาการทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และคำนึงถึงมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์กรประกอบที่ ๓ จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน) ได้แก่ ยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในสิทธิศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างหลากหลาย สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมและรักษาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อ

- ผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และพิทักษ์ ค้ำครอง และพัฒนา
ความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน หรือชุมชน
- องค์ประกอบที่ ๔ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น ได้แก่
เคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงานเป็นเครือข่าย
และร่วมขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ
และวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๕ จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด ได้แก่ ส่งเสริม รักษา และพัฒนาองค์กร
เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ และมีความรับผิดชอบต่อ
องค์กรที่สังกัด
- องค์ประกอบที่ ๖ จรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

๒. มาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

เป็นแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานความเป็นวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มี ๖ องค์ประกอบ
มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ สามารถปฏิบัติหน้าที่ ในขอบเขตความรับผิดชอบโดยคำนึงถึง
ความมั่นคงปลอดภัย และประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ
- องค์ประกอบที่ ๒ สามารถปฏิบัติงานภายใต้องค์ความรู้ด้านกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- องค์ประกอบที่ ๓ สามารถปฏิบัติงานในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ภายใต้การใช้ดุลพินิจ
ทางวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๔ การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของวิชาชีพทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงาน
- องค์ประกอบที่ ๕ การทำหน้าที่ในเรื่องการขับเคลื่อนนโยบายทางสังคมที่ส่งผลต่อ
ผู้ใช้บริการ
- องค์ประกอบที่ ๖ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภาวะวิกฤต

๓. มาตรฐานองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีเป้าหมายของการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
มี ๖ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ ปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๒ เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อ
การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๓ เข้าใจและตระหนักถึงบริบททางสากล และบริบทแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อ
วิถีชีวิตประชาชน

- องค์ประกอบที่ ๔ เข้าใจและเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ต่าง ๆ และสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๕ มีการนำความรู้ด้านการวิจัย และการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน และสร้างนวัตกรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๖ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร และปฏิบัติงานได้หลากหลายรูปแบบ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

๔. มาตรฐานการสื่อสารทางวิชาชีพ

เป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการสื่อสารทางวิชาชีพ มี ๓ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ
- องค์ประกอบที่ ๒ รูปแบบการสื่อสารที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมการปฏิบัติงานกับกลุ่มคนที่หลากหลาย
- องค์ประกอบที่ ๓ การสื่อสารเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม

๕. มาตรฐานการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

เป็นแนวทางการบันทึกข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ มี ๕ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ การบันทึกการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์บนฐานความรู้ ค่านิยม จรรยาบรรณ และหลักการของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
- องค์ประกอบที่ ๒ การบันทึกการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน
- องค์ประกอบที่ ๓ การบันทึกการจัดบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการพิเศษ
- องค์ประกอบที่ ๔ การบันทึกตามกำหนดเวลา
- องค์ประกอบที่ ๕ การใช้ประโยชน์จากบันทึกการปฏิบัติงาน

๖. มาตรฐานการนิเทศงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

เป็นแนวทางการนิเทศงานที่จะช่วยในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ และเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในการสร้างหลักประกัน ที่จะดำเนินการได้ตามมาตรฐานทางวิชาชีพและให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ มี ๓ องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

- องค์ประกอบที่ ๑ ผู้ให้การนิเทศงาน ผู้รับการนิเทศงานเข้าใจความสำคัญ บทบาท ความมุ่งหมาย และหน้าที่ของการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ ๒ การพัฒนากระบวนการนิเทศงาน

องค์ประกอบที่ ๓ สนับสนุนการนิเทศงานสังคมสงเคราะห์

ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานที่มีผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้การส่งเสริม สนับสนุน และ
กำกับให้เป็นไปตามมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญมณี บุรณกานนท์

นายกสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

เชิญเพื่อรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
เลขที่ 18/18 ถนนเทพรัตน กม.18 ต.บางโกลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
โทร 02-312 6300